ZPRAVODAJ

GLADIRIS

131

BŘEZEN 2011

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE 2011:

ALTAIR EXOTIC

AMBASSADOR

AMELIE

ANETA

CASTOR EXOTIC

CUBA EXOTIC

ČOCHTAN

ENTAGLED

EUODIE

FATIMA

JARMILA

KARLA

KUBA A ANČÍ

LISETTE

MAGIC LADY

MALLORCA EXOTIC

MEROPE EXOTIC

OTYLKA

POLLUX EXOTIC

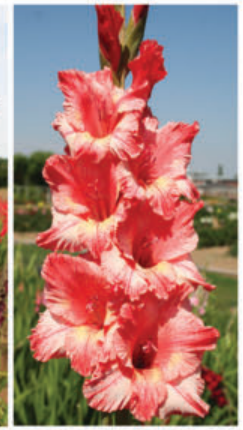
REGULUS EXOTIC

SIMONA

TOGO

ZLATAVA

VÍNOVÁ KRAJKA

ZÁLUŽIANKA

ASTORIA

ĽUBOSLAVA

ELEGANCIA

LIDUŠKA

MARŠAL MALINOVSKIJ

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE 2011:

ANALBA CEDRONKA DOTYK ANJELA ELIS FAREBNÁ PARÁDA

FEŠANDA LÍVIA OKATÁ PARÁDNICA PENDOLÍNO PLAMENIAK PREDÁTOR

RAJATHOS REDAVID STARÁ LÁSKA ŽIARIVÁ JADRANKA ŽIARIVÝ FÉNIX

ZPRAVODAJ GLADIRIS č. 131

Ročník XLIII, březen 2011

Pro potřebu svých členů vydává SZO ČZS Gladiris, specializovaná organizace pěstitelů mečíků, kosatců a denivek při Územní radě ČZS v Novém Jičíně.
Neprodejné.

Řídí redakční rada ve složení: *e-mailová adresa:*
Václav Heicl, E. Hyblerové 526, 149 00 Praha 4-Háje vaclav.heicl@techlib.cz
Petr Mimránek, 763 01 Mysločovice 169 mimranek@gladioland.eu
Ing. Zdeněk Krupka, Malotická 1646, 190 16 Praha 9 krupka@kgardens.org
Ing. Dušan Slošiar, 373 02 Neznašov 16 dusan.slosiar@tiscali.cz

Obrazovou část připravil ing. Dušan Slošiar.
Za věcnou správnost příspěvků odpovídá autor.

Obsah:

Informace pokladníka 2
Anketa 2010 3
Zpráva předsedy o činnosti SZO ČZS Gladiris za rok 2010 4
Zpráva o hospodaření SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2010 8
Zpráva revizní komise SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2010 8
Usnesení VČS Gladiris 9
Jak si vedly české odrůdy v zahraničí v roce 2010 10
Zahrada Vysočiny 2010 11
Výstava mečíků Hlučín 2010 12
Výstava v Jinošově 12
Výstavy 2010 13
Některé z výsledků selekce mečíků v Moldavské republice 14
Výsledky vlastného šľachtenia z roku 2007 19
Introdukce 2011 22
Chvála stáří 31
Moje šľachtenie kosatcov 32
American Iris Society Awards 2010 34
Chemie co nejméně 36
Herbicidy k ošetření mečíků 40
Webové stránky naší organizace Gladiris 45
Výstavy v roce 2011 46

Fotografie na obálce: Semenáč Ivana Šarana č. 013/10.

Informace pokladníka:
Stálý člen, který od nás obdrží známku ČZS, zaplatí za jeden rok 160 Kč. Stálý člen, který platí známku u jiné ZO, platí za jeden rok 100 Kč. Nový člen při vstupu do organizace zaplatí navíc za registraci a členský průkaz 15 Kč.

Členské příspěvky můžete platit několika způsoby:
- Na výroční členské schůzi u pokladníka v hotovosti.
- Poštovní poukázkou A, která je přiložena k tomuto číslu Zpravodaje s vyplněným variabilním symbolem.
- Poštovní poukázkou C na adresu pokladníka: Petr Zagora, Ostravská 94, 735 51 Bohumín-Vrbice.
- Přímým převodem z účtu na účet č. 1761305399/0800 vedený u České spořitelny v Bohumíně, v tomto případě nezapomeňte uvést variabilní symbol, který naleznete na přiložené poštovní poukázce.

Žádám, aby členové, kteří mají nyní ve Zpravodaji přiloženou složenku, poukázali svůj příspěvek nejpozději do konce dubna t.r.

Výbor Gladirisu děkuje těmto členům za dobrovolný příspěvek v částce 1118 Kč na zpravodaj Gladiris.
Marii Adamové, Václavu Bajarovi, Miroslavu Bandochovi, Ing. Jaroslavu Buksovi, Vladislavu Entovi, Ireně Gebauerové, Petru Hanzálkovi, Ing. Vojtechu Chmelíkovi, Libuši Jampílkové, Vladislavu Ježkovi, Jozefu Murínovi, Václavu Petříkovi, Janu Růžičkovi, Vladimíru Soukupovi, Márii Váňové a Petru Zagorovi.

Blahopřejeme našim členům, kteří se v letošním roce dožívají významných životních jubileí:
50 let Bohumil Horák, Jozef Murín
55 let RNDr Tomáš Sehnoutka, Mgr. Zdeněk Šourek
60 let Miroslav Badal, Miroslava Basistová, Stanislav Jurčeka, František Rohlíček, Jiří Škalda
65 let Vladimír Čičák, Antonín Dokoupil, Ladislav Drápal, Stanislav Palát, František Svoboda
70 let Ing. Jaroslav Jurečka, Pavel Kmeč, Václav Petřík
75 let Marie Adamová, Jan Čáp, Miroslav Eder, Vladimír Soukup, Josef Kaštovský, František Ocelík
81 let Jaroslav Panec, Antonín Žufan
82 let František Hejduk, Oldřich Janeček, Ing. Bedřich Růžica
83 let Václav Bajar, Josef Fait, Jiří Křivánek
85 let Vlastimil Novák, Ján Roman
86 let František Broj, Jarmila Přibylová,
87 let Jiří Dvořák, Josef Ehl, Ing. Jan Lubojacký
88 let Věra Šťastná
90 let Jan Machala
92 let Stanislav Vítek
93 let Bernard Dinter

Změny v členství v r. 2010:
Ukončili členství: Jan Axman, Ludvík Boček, Jiří Dudek, Vladimír Holčák, Miroslav Ladoš, Miroslav Slíva, Marie Šebestová, Dagmar Vaculíková, Ing. Zdena Vodičková
Zemřeli: Dušan Kajs, Lumír Pavlíček, Stanislav Škuca.
Noví členové: Ivan Dostál, Irena Gebauerová, Stanislav Jurčeka, Mária Vaňová, Piotr Wistuba, Teofil Zachar.

Anketa 2010:
Celkem došlo e-mailem, poštou či bylo předáno na výroční členské schůzi 29 hlasovacích lístků. Následuje přehled 41 nejúspěšnějších kultivarů (za názvem kultivaru, jménem šlechtitele a rokem introdukce je uveden celkový počet získaných bodů a počet hlasovacích lístků, na kterých byl kultivar uveden):

1. OLYMPIA, Václavík 2006 – 131 b. (17 hl.)
2. JIŘÍ VÁCLAVÍK, Václavík 2009 – 89 b. (14 hl.)
3. GOLDEN FANTASY, Šaran 2006 – 78 b. (15 hl.)
4. IVORY QUEEN, Šaran 2004 – 67 b. (11 hl.)
5. OF SINGULAR BEAUTY, Welcenbach 1992 – 55 b. (9 hl.)
6. RÁJ SRDCE, Mimránek 2006 – 39 b. (5 hl.)
7. PULCHRITUDE, Klutey 1992 – 31 b. (5 hl.)
8. PETRA, Šaran 2001 – 28 b. (6 hl.)
9. OSPALEC, Novák 2010 – 27 b. (3 hl.)
10. KYKLOP, Novák 2003 – 25 b. (3 hl.)
11. ALBATROS, Hajduček 1986 – 24 b. (5 hl.)
12. BARBORKA, Rýpar 2008 – 23 b. (3 hl.)
12. CITRUS FERNET, Belička 2009 – 23 b. (4 hl.)
12. XIXI, Madeson/Šaran 2007 – 23 b. (4 hl.)
15. GLADIRIS, Šaran 1997 – 21 b. (3 hl.)
16. JARNÍ OBLEVA, Rýpar 2003 – 20 b. (4 hl.)
16. ŠEPOT, Novák 2006 – 20 b. (3 hl.)
18. LUXUSNÍ KRAJKA, Kovařík 2011 – 19 b. (2 hl.)
19. OLIVIA, Mimránek 1995 – 17 b. (2 hl.)
19. SAMBA, Václavík 1998 – 17 b. (3 hl.)
21. BOMBAJ, Poláček 1985 – 16 b. (3 hl.)
21. KARIOKA, Rýpar 2004 – 16 b. (2 hl.)
21. VÍLA DUDINKA, Belička 2006 – 16 b. (2 hl.)
24. MALÁ ŠÁRKA, Koníček 1998 – 15 b. (2 hl.)
25. ČESÍLKO, Rýpar 1996 – 14 b. (3 hl.)
25. ZUBERSKÁ KRAJKA, Machala 1999 – 14 b. (3 hl.)
27. ANDÍLEK, Novák 2006 – 13 b. (2 hl.)
27. ČERNÝ JESTŘÁB, Novák 2006 – 13 b. (2 hl.)
29. ATHOS, Hajduček 1985 – 12 b. (2 hl.)
29. PÍSEŇ SEVERU, Sochor 1992 – 12 b. (2 hl.)
31. BÝČÍ KREV, Rýpar 2000 – 11 b. (2 hl.)
32. CAMERON, Belička 2006 – 10 b. (1 hl.)
32. FIREBALL II, Bates 1994 – 10 b. (1 hl.)

32. LIDUŠKA, Mimránek 2011 – 10 b. (1 hl.)
32. LUDVA, Kovařík 2010 – 10 b. (1 hl.)
32. ĽADOVÁ SOCHA, Mego 2001 – 10 b. (2 hl.)
32. MEDITACE, Rýpar 1995 – 10 b. (1 hl.)
32. MEDU LÁSE, Vinkelis 1998 – 10 b. (1 hl.)
32. OSCAR, Konijnenburg & Mark 1958 – 10 b. (2 hl.)
32. PELOPS, Václavík 2008 – 10 b. (1 hl.)
32. ROMANKA, Václavík 2010 – 10 b. (1 hl.)

Zpráva předsedy o činnosti SZO ČZS Gladiris za rok 2010

Petr Mimránek

Vážení mečíkáři, členky, členové a přátelé naší specializované organizace Gladiris.

Všechny Vás co nejsrdečněji vítám na dnešní výroční schůzi jménem svým a jménem našeho výboru. Již podruhé ve své funkci před Vás předstupuji a nevěřícně konstatuji, jak čas rychle běží. Mnozí z vás vážíte cestu i ze vzdálených koutů republiky, dokonce ze Slovenska i Polska. Vím, že cesta na schůzi pro mnohé není levná záležitost, cesta vlakem či autobusem zase zdražila, platíte si nocleh a oběd.

Vítám na naší schůzi: za odborné oddělení RR v Praze MUDr. Josefa Kříže, člena představenstva Územní rady v Novém Jičíně Stanislava Paláta, předešlé předsedy naší organizace Jana Pítra, ing. Milana Prachaře a Václava Bajara, předsedu slovenského martinského klubu gladiolárov Juraje Beličku, zástupce polského rybnického klubu milovníků květů Piotra Wistubu, a předsedu SZO ČZS Iris Hlučín pana Josefa Chlebiše.

O roku 2010 můžeme říci, že to byl z našeho pěstitelského pohledu rok nevydařený. Dlouhé deštivé období, kdy se má sázet, zaskočilo mnoho z nás. Nečas pokračoval v době kvetení mečíků, nebyly meruňky, nevydařily se brambory, švestky na stromech hnily i jablek v sadech bylo velmi málo. Až září umožnilo včasnou sklizeň hlíz a kdo zaváhal do října, sklízel zase v blátě. V Číně měli rok Tygra, a my jsme náš rok mohli klidně pojmenovat rokem plžů, slimáků a žab. Dešťových srážek bylo tolik, že vysazené mečíky v bahnité půdě rostly prachbídně. Nezbývá než věřit, že nastávající rok bude pro nás příznivější.

Mé poděkování patří všem těm, kteří včas zaplatili členský příspěvek a nepřidali tak pokladníkovi práci se zasíláním upomínek. Je mezi námi hodně členů, kteří mečíky nepěstují, a to z důvodu invalidity a nebo přibývajících let, nezvládnou porýt záhony a mečíky sklidit a jsou odkázáni na rodinné příslušníky, syny, dcery, ale i vnuky. Zůstávají nadále platnými členy a hlavně nedočkavě čekají na nová čísla zpravodaje. Naše členská základna postupně a neodvratně stárne, proto mnoho pěstitelů, kteří měli dříve velké kolekce odrůd, sortiment omezuje. Podporujme proto mladé členy v naší organizaci, kteří mají chuť v pěstování a šlechtění pokračovat. Mladí mají dnes obrovskou výhodu proti naší starší a důchodové generaci, mají k dispozici nepřeberný výběr nových krásných odrůd a mohou se opřít o naše zkušenosti, které jsme získali za dlouhé období existence naší organizace.

Podívejme se, jak bylo splněno usnesení minulé výroční schůze:

Vydali jsme dvě čísla zpravodaje, v únoru a listopadu. Ing. Krupka a já jsme napsali podle požadavků Republikové rady obsáhlé články o pěstování kosatců, denivek a mečíků do Rukověti zahrádkáře. Také MUDr. Kříž napsal zajímavý článek o českých šlechtitelích a jejich výsledcích. Byl napsán článek o vzniku naší organizace a o šlechtitelské práci českých mečíkářů do moskevského bulletinu a navázána spolupráce s panem Baranovem, předsedou moskevského klubu mečíkářů.

Technickým nedopatřením jste při loňské výroční schůzi neobdrželi brožurku „Rukověť zahrádkáře 2010", proto je tato k dispozici včetně nové „Rukověti" pro rok 2011 u pokladníka zde na schůzi.

Zpravodaj Gladiris je vizitkou naší organizace, je tištěn na kvalitním papíře s barevnou obálkou a šestistránkovou barevnou přílohou, kde zveřejňujeme fotografie českých a slovenských novošlechtění, též fotografie mečíků z amerických katalogů a vůbec poprvé i fotografie novinek mnoha ruských a litevských šlechtitelů. Poprvé se podařilo získat fotografie mečíků profesora Murina z Moldavska. První letošní zpravodaj vyjde co nejdříve na jaře. Není s ním třeba spěchat, a to ze dvou důvodů, termín výroční schůze byl již oznámen a též předpokládáme, že získáme ještě další vyplněné anketní lístky.

Také další důležitý bod usnesení byl splněn, podpora mečíkových výstav našimi členy včetně zaslání zpráv ze všech výstav, kde naši členové pomáhali dodáním květů, spolupořadatelstvím a hodnocením květů. Zde ale též patří velký dík těm základním organizacím, bez jejichž iniciativy by tyto výstavy neproběhly. Vše je tedy zaznamenáno ve zpravodaji č. 130 pro ty, kteří se výstav nemohli zúčastnit.

Hlavní výstavou, kde se naši členové představili svými výpěstky byla tradičně Flora Olomouc. Za vedení republikové rady ji organizovali Ing. Šmoranc a Jana Loudová. O tom, jak výstava proběhla, si můžete podrobně přečíst. Pro nás je důležitou zprávou, že výstava proběhne v Olomouci znovu i v tomto roce, ale počítá se s tím, že její rozsah bude podstatně menší.

Poprvé proběhla výstava mečíků v Chocni, kterou se rozhodl uspořádat pan Toušek. A to sám, z vlastní iniciativy, bez pomoci některé základní zahrádkářské organizace. V dnešní době je to odvážný čin, protože práce na výstavě je mnoho a bez nezištné pomoci rodiny a několika přátel mečíkářů to uskutečnit nelze. Též se nedá v dnešní době spoléhat na návštěvnost a nějaký zisk, alespoň na zaplacení nákladů na výstavu. Doba, kdy jsme museli na výstavě v Luhačovicích vracet návštěvníky, když ucpali výstavní prostory a nemohli dovnitř ani ven, je dávno pryč. Také o této výstavě v Chocni, kde osobně pomohl květinami i prací pan Alois Mikyska a Vlasta Novák, je ve zpravodaji obsáhlý článek.

Již tradiční výstavu, a to již po čtyřicáté, organizovala v Nemyčevsi paní Jampílková. Tato výstava se stala opravdovým svátkem v této obci. Málokdo z obyvatel Nemyčevsi-Vitiněvsi si nechá ujít tuto slavnost, která probíhá ve zdejší Sokolovně, místní škole a též v kostele. Kostel vyzdobený mečíky je něco krásného a svátečního, květiny do kostela patří podobně jako barokní varhanní hudba.

Výstavy mečíků na Slovensku může naše organizace opravdu závidět. Spolek mečíkářů Gladiola Martin je již několik let velmi aktivní a má mnoho zkušeností s pořádáním mečíkových exhibicí v lázních Rajecké Teplice a samotném městě Martin. Také šlechtitelská práce Ing. Leleka a Beličku je obdivuhodná, také i pro to, že uvádějí nádherné odrůdy i semenáče. Nejenže organizují výstavy, ale též je natočí na video a zpracují, což je práce hlavně Ing. P. Leleka. Aktivně vystavují v Čechách

a v Polsku. Video z těchto výstav vždy velmi oživí naše promítání v předvečer naší schůze, za což za všechny diváky děkuji.

Proběhly také výstavy lilií v Žirovnici a kosatců v národním památníku v Lidicích. I když bylo velmi nepříznivé deštivé počasí, podařilo se otevřít krásnou výstavu lilií v Žirovnici, na čemž má jako obvykle zásluhu pan MUDr. J. Kříž a paní Slavíková. Bylo zde vystaveno neuvěřitelné množství květů, z toho 450 váz lilií, 135 váz denivek, 25 váz kal, 39 váz růží a 55 váz orchidejí. Největší kolekci připravili pan Ing. Slošiar s přítelem Petrem, dále MUDr. J. Kříž a paní Slavíková, Ing. Jošt, a denivky i s liliemi dovezli pan J. Koníček a Ing. P. Nejedlo a další. Zvláštní dík patří Ing. Krupkovi, který naší organizaci jako jediný zastupoval na výstavě kosatců v Lidicích. Výstava je organizována na polovinu května, což vyhovuje pouze kosatcům kvetoucím v Praze, v jiných částech republiky v tuto dobu ještě kosatce nebyly v plném květu. A tak mnozí členové se nemohli zúčastnit.

Velkou příležitostí pro naše členy jež mají co vystavit je již každoročně výstava v městě Rybnik v Polsku. O této výstavě jsme dostali pojednání od dvou nezávislých pozorovatelů a protože oba příspěvky byly zajímavé, otiskly jsme oba.

Poprvé se uvedl články jeden z našich nejmladších pěstitelů Mirek Štefan. Z jeho článku je vidět, že již plně patří mezi nás a nebojí se psát o svých prvních zkušenostech s mečíky.

Nyní Vás budu informovat o dalších důležitých záležitostech. Všichni víme, že mečíky se u nás pěstovaly již dříve před vznikem naší organizace a v tu dobu byli mečíkáři v českých zemích sdruženi společně s pěstiteli jiřin v organizaci Dagla. Po dohodě s předsedou Dagly panem Janem Dvořákem jsme došli k závěru, že spolupráce našich dvou organizací může být vzájemně prospěšná všem našim členům. Tímto jsme byli pozváni vystavovat na jejich výstavu jiřin ve Velkých Opatovicích (27. a 28. srpna) a přizváni k součinnosti na jejich zájezdech pro lepší vytížení autobusů a též k účasti na projektu „otevřených zahrad".

Jako každý rok, i letos proběhla kontrola naší pokladny, tentokrát ve složení P. Mimránek, P. Zagora, V. Bajar, St. Palát a Jar. Hrabovský v kanceláři oblastního sdružení ČZS Nový Jičín, a to dne 12. ledna. Předseda revizní komise Václav Bajar pečlivě všechny pokladní doklady a složenky kontroloval a porovnal s bankovními výpisy. Konstatoval, že vše je v pořádku. Ten den byla také na finančním úřadu v Novém Jičíně odvedena daň. Dobrou zprávou je, že nám byl uhrazen finanční příspěvek RR za zpravodaj číslo 130. Zvláště chci poděkovat za peněžité dary členů mimo členský poplatek. Jmenovité poděkování uslyšíte ve zprávě pokladníka. Tyto peníze byly využity na částečné zaplacení poštovného při rozesílání zpravodaje.

Nelichotivou zprávou pro nás je, že ČZS má podle posledních zpráv sníženy státní dotace na svou činnost o 40%. Zatím nevíme, zda-li dostaneme peníze na zpravodaj ve stejné výši jako dříve, požadavek však pokladník prostřednictvím oblastního odboru Nový Jičín podal.

Také chci informovat o tom, že mimo již známou „Rukověť" se připravuje brožurka „To nejlepší ze specializovaných organizací ČZS".

Naše organizace se také stala spolupořadatelem výstav, které jsou pořádány za finanční podpory evropského fondu regionálního rozvoje. V tomto roce to bude výstava v Rybniku v Polsku a v Nemšové na Slovensku. Pozvání na tyto výstavy přednesou jejich organizátoři pan Piotr Wistuba a pan Ján Mindár.

Dále podávám návrh na akci, kterou by naše organizace podpořila v činnosti

mladé pěstitele mečíků. Na příští členskou schůzi mohou pěstitelé dovézt přebytky, které budou předány pořadatelům okresních a pak celostátního kola mladých zahrádkářů. V letošním roce jsme za organizaci darovali pro okresní kolo mladého zahrádkáře v Kroměříži 500 hlíz mečíků paní Čablové.

Moje interpelace na poslední schůzi, aby se vytvořila skupina pěstitelů, kteří jsou schopni odborně hodnotit mečíky na výstavách nebyla vyslyšena. S hodnocením mečíků bude vždy problém, pokud exponáty budou nuceni hodnotit sami vystavovatelé. Za nešťastné považuji tvrzení pěstitelů z jedné předloňské výstavy „nehodnotili jsme pro takové množství krásných a kvalitních odrůd, že vítěze nebylo možné vybrat". V minulém roce se stal opak, na výstavě v Olomouci byly vystaveny exponáty, jež byly poznamenány deštivým rokem a tak kdyby nepřivezl květy pan Jurík, opravdu nebylo co hodnotit. Jsem přesvědčen, že mezi námi jsou experti, kteří umí hodnotit podle stobodového systému, který byl zjednodušen a upraven, aby hodnocení nebylo zdlouhavé. Nevěřte tomu, že mečíky se podle tohoto bodování hodnotit objektivně nedají. Jde jen o to, věnovat tomu na výstavě více času a projevit zájem. Názory, že mečíky nejdou hodnotit bodovým systémem neobstojí. Je také potřeba věnovat více pečlivosti naaranžování kvalitních exponátů, ne jen dojet na výstavu, dát mečíky do kýblů a nechat vše na pospas aranžérům.

Anketa: zatím bylo zasláno do ankety panu Heiclovi méně než deset anketních lístků. Z takového malého množství není možno anketu objektivně vypočítat. Je zde vidět malý zájem o přispění do této ankety, ale věřím, že každý čtenář zpravodaje si rád tuto anketu přečte a pak dělá závěry. Dnes je nás zde šedesát, tak věřím, že všichni anketní lístek odevzdají. Dříve jsme za anketu dávali členům seznam vybraných odrůd z NAGC, tento však si můžete aktuálně prohlédnout na našem novém webu, www.gladiris.cz. Je to osobní web pana Ing. Slošiara. Umísťování fotografií, videí, a mnoha dalších informací, včetně odkazů na mnoho dalších zahraničních webů, kde si můžete prohlédnout fotografie mečíků od pěstitelů z celého světa, je značně časově i technicky náročné. Přátelům, kteří počítač nemají, navrhuji, aby požádali mladší příslušníky v rodině, aby jim prohlížení umožnili. Jsou zde fotografie, které není možno všechny ve zpravodaji otisknout a jejich kvalita prohlížení přes obrazovku je vyšší. Také zde pomocí prohlížení kolonky „ze zahrad pěstitelů" máte možnost nahlédnout na záhony mečíků a jiných květin u jednotlivých pěstitelů. Předpokládám, že pan Slošiar Vás vyzve, abyste mu zasílali co nejkvalitnější fotografie k rozšíření těchto stránek, které můžeme říci, nám může závidět celý mečíkářský svět. Vím, že pan Slošiar tuto práci pro nás nedělá proto, abychom jej zde chválili. Ale poděkovat musíme, a to všichni.

Co se týká kritiky našeho zpravodaje po odborné stránce, musím mnohým členům říci, aby vzali na vědomí, že to není časopis vědecký či komerční, ale zpravodaj, kde píší ze své iniciativy zahrádkáři laici a mohu odpovědně říci, že si zde můžeme v mezích slušnosti psát a popisovat své zkušenosti tak, jak se každému z nás pěstování daří a jak si myslí, že by mohl svým kolegům poradit. Od toho je náš Zpravodaj, abychom si v následném zpravodaji chyby uznali a napravili, ne se za to osočovali či zesměšňovali. Žádný vědec, ne tak obyčejný zahrádkář, ať již v životě pracoval v jakémkoliv oboru, nemá patent na rozum.

Upřímně si přiznejme, že mečíky pěstujeme především kvůli sobě, pro uspokojení z něčeho, čemu říkáme náš koníček. Když už je na zahradě máme, snažme se o ně postarat tak, jak nejlépe umíme. S nimi se naše zahrada stává naším domovem.

Nepochybuji o tom, že těm, kteří mají doma jediný mečík či kosatec, se daří na světě lépe a žije radostněji. Možná si to ani neuvědomujeme nebo to cítíme pouze v podvědomí. Tím, že se o naše květiny dobře postaráme, uděláme něco pro rostlinnou říši, za to, co ona dělá po celý náš život pro nás.

Zpráva o hospodaření SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2010

Petr Zagora

Příjmy:		
Členské známky a příspěvky	23 932,00 Kč	
Dotace od RR ČZS Praha na zpravodaj	26 188,00 Kč	
Dobrovolný příspěvek členů na zpravodaj Gladiris	1 118,00 Kč	
Úrok z fondu ESPA u ČS	4 000,00 Kč	
Úrok z běžného účtu u ČS	3,79 Kč	
Ostatní příjmy	450,00 Kč	
Příspěvek Ing. Chmelíka na poštovné pro slovenské členy		20,00 €
Celkem:	55 691,79 Kč	20,00 €
Výdaje:		
Tisk zpravodaje č. 129 a 130 s poštovným	26 604,20 Kč	
Členské známky	4 800,00 Kč	
Pronájem za místnost – výroční schůze	1 300,00 Kč	
Schůze výboru	2 737,00 Kč	
Poplatky a výpisy za vedení běžného účtu u ČS	1 604,50 Kč	
Odměny	2 600,00 Kč	
Daň z odměn FÚ	750,00 Kč	
Posílání zpravodaje na Slovensko z Čadce	456,00 Kč	10,00 €
Poštovné	52,00 Kč	
Obálky na zpravodaj	227,00 Kč	
Ostatní výdaje	539,00 Kč	
Celkem:	41 669,70 Kč	10,00 €

Zpráva revizní komise SZO ČZS Gladiris Nový Jičín za rok 2010

Václav Bajar

Revize sledovala:
1. Pokladní deník
2. Deníky poštovného
3. Stávající inventář
4. Matriku členů
5. Hodnocení práce výboru a členů

1. Pokladní deník byl předložen pokladníkem Zagorou a zkontrolován dne 12.1.2011. Je veden dle stanovených předpisů. Výdajové položky a jejich účelnost byla odsouhlasena předsedou Mimránkem. Kontroly se zúčastnili Mimránek, Ing. Buksa, hospodář Palát St. a za revizní komisi Bajar a Hrabovský Jar.
2. Deníky poštovného – zde se jedná již o malé částky a ty jsou uhrazeny pokladníkem. Jedná se o poštovné či nutné režijní materiály pro provoz organizace. Daleko více je využíván internet.
3. Za stávající inventář je zodpovědný Palát Stanislav a dále pak členové, u kterých jsou vázy uskladněny pro případnou regionální výstavu. Svým podpisem stvrzují, že se u nich nachází. Doklad je uložen u hospodáře.
4. Matriku členů vede pokladník Zagora. Matrika je uložena v počítači a je umístěna na internetu k okamžitému nahlédnutí.
5. Za uplynulý rok byly dvě výborové schůze. První byla před vlastní výroční schůzí a druhá pak před výstavou Flora Olomouc. Nutná korespondence mezi členy výboru je běžně vedena přes internet, a to vždy podle potřeby.

V Novém Jičíně dne 12. 1. 2011

Usnesení VČS Gladiris

konané dne 26. 2. 2011 v Otrokovicích

Výroční členská schůze schvaluje:
1. Zprávu o činnosti za rok 2010 přednesenou předsedou Mimránkem.
2. Zprávu pokladní o hospodaření za rok 2010 přednesenou pokladníkem Zagorou.
3. Zprávu revizní o činnosti a hospodaření za rok 2010 přednesenou přítelem Bajarem, bereme na vědomí.

Výroční členská schůze schvaluje:
1. Finanční rozpočet SZO na rok 2011. Výbor a pokladník prověří opět možnosti vyrovnaného rozpočtu.
2. Plán činnosti SZO na rok 2011.

Výroční členská schůze ukládá výboru SZO Gladiris:
1. Doplnit plán práce na rok 2011 na základě připomínek členů.
2. Projednat připomínky a diskusní příspěvky včas a bude-li to žádoucí, dát na ně odpověď ve Zpravodaji.
3. Na územní radě v Novém Jičíně zajistit dotaci pro vydávání Zpravodaje.

Plán činnosti SZO Gladiris pro rok 2011:
1. Vydat dvě čísla Zpravodaje – odpovídá výbor organizace a redakční rada.
2. Uhradit členské příspěvky na ÚR v N. Jičíně do 30. 6. 2011 – odpovídá pokladník.
3. Opětovně spolupracovat při konání výstav v regionech s co největší účastí členů a pěstitelů. Organizátoři těchto výstav ať nahlásí datum konání těchto výstav k

možnému zveřejnění ve Zpravodaji. Žádáme také podat zprávu o průběhu, výsledku a hodnocení těchto výstav.

4. V platnosti zůstává, že do vedeného seznamu vyšlechtěných odrůd mečíků musí šlechtitelé s termínem do 15. ledna uvést popis, návrh jména a případně obrázek. Odrůda může být prověřena a bude pak uvedena do introdukce v tomtéž roce.

5. Anketa o nejlepší mečíky. Pro podpoření zájmu členů o toto hodnocení bude anketa spojena s losováním příspěvků. Výherci budou odměněni hlízami mečíků, které dodají naši šlechtitelé jako sponzorský dar. Hodnotit se budou pouze mečíky vyšlechtěné v České a Slovenské republice.

6. SZO Gladiris je garantem mezinárodních výstav konaných v roce 2011 v Nemšové ve Slovenské republice a v Rybniku v Polsku.

V Otrokovicích dne 26. 2. 2011

Zapsal: Ing. Jaroslav Buksa

Jak si vedly české odrůdy v zahraničí v roce 2010

Petr Mimránek

Je již polovina března a pro nával různé práce zjišťuji, že zpravodaj je skoro hotov a nemáme připravenu informaci, o kterou nejvíce žádáte. Tedy jak si vedly české odrůdy za mořem.

Zimní bulletin NAGC přišel jako vždy na čas, těsně před vánoci. Hned mne zaujal článek pana Eduarda Frederika z Illinois, který jako obvykle informuje o svých pěstitelských zkušenostech v předešlém roce 2010, píše o přípravě půdy, hnojení, o termínech výsadby hlíz a podobně a také o svých úspěších na výstavách. Nemohl vysazovat v nejdůležitějším termínu v měsíci dubnu a květnu pro dlouhotrvající deště a studený vítr. Vysazoval na 800 semen. 16 nových semenáčů od pana Sprinkleho vysadil až po 1. červnu. Za snad největší úspěch považuje získání ceny „Show Championa" (SC) a „Velkého Šampiona" (LC) za odrůdu INIS českého šlechtitele Ivana Šarana. Bylo to 8. srpna 2010 na Mississippi Valley Fair, v Davenportu. Na výstavě v Pendeltonu pak získal další ocenění za STAR PERFORMER a Peetersův semenáč 02-46-71. Ocenění získal též na výstavě v Springfieldu za semenáč EF ABC-2. Dále popisuje, u kterých mečíků měl toho roku nejkrásnější klasy. Na první místo zařazuje STAR PERFORMER.

Je potěšitelné, že se stále velmi dobře umísťují české mečíky v obrovské konkurenci na mnoha prvních místech v tabulkách „THE COLOR CLASSES".

V krémových kultivarech je to 410 IVORY QUEEN, Šaran.

V oranžových 521 JUPITER, Šaran.

V růžových 443 PINK ELEGANCE, Koníček.

V kouřových na druhém místě je 495 ALBERT, Lubojacký.

A v šedých na prvním místě 497 SIRAEL, Koníček.

William Owen a Sue Jackson pro velmi špatné a deštivé počasí nemohli hodnověrně zpracovat velkokvěté symposium za což se omlouvají. Symposium drobnokvětých odrůd se však podařilo sestavit. V bílých odrůdách je nejlépe hodnocena YES, v bílých s okem je to BERNICE, v oranžových s okem jsou to

LITTLE POLKA a AMERICAN DREAM, v růžových ABOUT FACE, v červených s okem je to SANTA LITTLE HELPER a v hnědých je to BROWN STAR. Nejvíce bodů získal TSOLUM, oranžový.

Do tabulky oceněných mečíků modrými stuhami (Blue Ribbon) se zařadily dvě české odrůdy, a to 355 NEW AGE se čtyřmi stuhami a 375 FLAME EYE také se čtyřmi stuhami.

Předpokládám, že nejlepší americké mečíky posledních několika let jako je BERNICE, YES, AMERICAN DREAM a STAR PERFORMER u nás dobře rostou a budou brzy u všech našich vystavovatelů na zahrádkách a brzy též na výstavách k vidění.

Výsledky hodnocení zahraničních odrůd (2003-2010) členy moskevského klubu za rok 2010 – anketu zpracoval Nikolaj Ivanovič Kuzmin, výstavní komisař:

1. 445 Skaistule, Vinkelis 2007
2. 474 Cerinju Mantija, Vinkelis 2007
3. 435 Lingerie, Longhenry 2006
4.-5. 377 Harlequin, Madeson/Šaran 2006
4.-5. 599 Goliath, Bates 2004
6.-7. 413 Zelais Zelts, Vinkelis 2008
6.-7. 499 Jiří Václavík, Václavík 2009
8.-9. 416 Golden Fantasy, Šaran 2006
8.-9. 495 Noslepumajne Šokolada, Vinkelis 2007
10. 435 Delirium, Václavík 2005

Zahrada Vysočiny 2010

Ing. Dušan Slošiar

Ve dnech 10. – 13. 7. 2010 proběhla tradiční letní výstava květin v Žirovnici na zámku a přilehlém špejcharu. Počasí před výstavou místním nepřálo. Porosty jim zdecimovalo krupobití. Obdobné problémy měl na Slovensku pěstitel Mego, který pravidelně vystavoval lilie v Žirovnici společně s Jaroslavem Kovaříkem, tentokrát svoji účast museli zrušit. Termín výstavy předurčoval, že stěžejní výstavní květinou budou lilie, což se i naplnilo. Návštěvníci mohli zhlédnout lilie ve 445 vázách od asijských hybridů, po orienpety. O to se postarali zejména naši členové Gladirisu a to Ing. Marie Slavíková, MUDr. Josef Kříž, Josef Klaška, Piotr Wistuba, Ing. Dušan Slošiar, Jiří Petr, Jaroslav Koníček, Ing. Vladimír Domský, Alois Mikyska, Zdeněk Bárta, Jan Sladký. Ing. Pavel Nejedlo a Jaroslav Koníček doplnili výstavu o 140 váz s denivkami. Ing. Domský obohatil výstavu expozicí 30 odrůd růží a Zdeněk Bárta vystavil ještě 25 odrůd svého sortimentu kal. Kromě našich členů ještě lilie vystavovali: V. Jošt, J. Klement, J. Rezek, J. Basík, B. Jírová, M. Moravová a V. Hejda. Výstava dále byla obohacena o expozici orchidejí, sukulentů, zahradních dřevin a včelařů. Výstavu tradičně zhlédlo přes 2000 spokojených návštěvníků.

Výstava mečíků Hlučín 2010

Josef Chlebiš

Letošní výstavu mečíků jsme pořádali 7. – 8. srpna v Hlučíně v evangelickém kostele. Termín výstavy jsme vybrali tak, abychom se mohli účastnit i výstav pořádaných jinými organizacemi. Avšak moc ideální nebyl, protože letošní počasí nebylo dobré pro pěstování čehokoli.

Proto jsme museli trochu improvizovat a výstavu mečíků doplnit jiřinkami a pozdními liliemi. Velkou kolekci mečíků na výstavu poskytl předseda Gladirisu Petr Mimránek z Mysločovic, a to i hodně mečíků na aranžování, kterých se také hodně potřebuje, aby výstava byla dokonalá. Dále se výstavy účastnili členové Irisu Josef Kaštovský, Josef Chlebiš, Petr Zagora s jiřinkami, Anežka Hrubá a také Ing. Milan Prachař, který poprvé vystavoval semenáč „Olinka x Bílá Neznámá" pojmenovaný Eliška, a Jiří Kališ z Bohumína. Svou kolekci jiřinek přivezla z Polska paní Izabela Borecká.

Liliemi doplnili výstavu Ing. Zdeněk Seidl a paní Eugenia Ferfecká z Polska.

V pátek odpoledne se naše aranžerky pustily do výzdoby kostela, aby na příchod návštěvníků bylo vše připraveno. Výstava byla otevřena v sobotu a v neděli. Všichni návštěvníci nás chválí za krásu, jakou přinášíme při těchto výstavách, jenže my pořadatelé si přejeme návštěvnost vyšší, vždyť výstavy neděláme pro sebe, ale chceme tím seznámit širokou zahrádkářskou veřejnost.

V sobotu dopoledne se ujali hodnocení Zdeněk Seidl a náš nejstarší člen Bernard Dinter.

Výsledky dopadly následovně:

Mečíky:
1. Clarence's Choice - Josef Kaštovský
1. Olinka - Josef Chlebiš
1. Stará Krajka - Anežka Hrubá
2. Feja - Josef Chlebiš
2. Noe - Josef Kaštovský
2. Eliška - Milan Prachař
3. sem. BUU-YR - Petr Mimránek
3. sem. CFE-YO - Petr Mimránek
3. Arina - Petr Mimránek

Jiřinky:
1. Kanora Macop - Izabela Borecká
2. Kassasagi - Petr Zagora
3. Ben Husta Borf - Izabela Borecká

Na závěr je třeba poděkovat všem, kteří přispěli květinami, ale také aranžérkám, lidem, kteří mají službu během výstavy a také po výstavě vše uklidí. Věřím, že ještě najdeme odvahu do pořádání dalších výstav.

Výstava v Jinošově

Jana Křečková

Tradiční výstava mečíků a jiřin proběhla o víkendu 14. – 15. 8. v Jinošově. Pořadatelé – místní organizace zahrádkářů a obec Jinošov – mohou být spokojeni:

stovky krásných květů obdivovaly stovky spokojených návštěvníků. Celá expozice jiřin byla dílem jediného pěstitele, pana Aloise Mikysky z Třebíče. O „dodávku" mečíků se kromě místních pěstitelek (Eva Blažková, Jana Křečková) postarali i „přespolní": pánové František Vrba z Pucova, Zdeněk Bárta z Tasova a Jan Sladký z Velké Bíteše, který přivezl i voňavý vzorek lilií. Třešničkou na rozkvetlém dortu byla expozice vzácného hosta ze severní Moravy, pana Lubomíra Rýpara. Celou výstavu ozdobila aranžmá paní F. Blažkové a doplnily ji prodejní akce keramiky, cibulovin, pokojových rostlin a bižuterie. V tradiční divácké anketě si pomyslné zlato zaslouženě vybojovala zlatožlutá gladiola Olympia (pořadí na dalších místech: 2. Zuberská krajka, 3. Šokoladnica, 4. Oscar, 5. Evergreen). V kategorii jiřin vládl Tartan – karmínově fialová, bíle žíhaná odrůda (pořadí na dalších místech: 2. Karen, 3. – 4. Uchuu a Elma Elisabeth, 5. – 6. Jubilee Ruby a Rolf).

Pokud byste chtěli zažít příjemnou atmosféru výstavy, mám pro vás řešení: navštivte 13. a 14. srpna Jinošov, výstava mečíků a jiřin bude určitě letos neméně kouzelná.

Výstavy 2010

Mgr. Zdeněk Šourek

První mojí výstavou v tomto roce byly KVĚTY 2010 Lysá nad Labem. Pavilon Českého zahrádkářského svazu byl od 8. do 11. 7. vyzdoben květinami, které prezentovaly jednotlivé specializované zahrádkářské organizace. Vzhledem k termínu výstavy dominovaly počtem vystavených květů lilie, následované jiřinkami a denivkami. Jiřinky jsem vystavoval já a kolegyně Jana Čermáková z Čečelic. Expozice byla rozdělena na dvě části, takže každý z nás měl svůj vlastní prostor pro aranžování. Výstavní aranžmá vytvářely profesionální aranžerky, v mém případě to byla opět paní Fousová z Mělníka. Na určené místo bylo umístěno celkem 42 váz a v nich vystaveno 63 odrůd jiřinek s bohatou doprovodnou zelení. Vzhledem k delší době výstavy bylo nutno provést po třech dnech částečnou výměnu květin. Tím se mi podařilo vystavit přes 80 odrůd jiřinek.

Další výstavou byla jubilejní 40. speciální výstava Nemyčeves. O ní podrobně informovala již paní Jampílková v minulém čísle Zpravodaje.

Třetí výstavou konanou ve dnech 20. – 22. 8. byl SVĚT KVĚTIN – Trutnov, kterou pořádá ZO ČZS Trutnov 2 – Horní Staré Město v areálu základní školy a přilehlých prostranství. Není to úzce specializovaná výstava, najdete zde vše co se týká květin. Hlavní součástí výstavy jsou však expozice gladiol a jiřin. Své výpěstky gladiol zde vystavili tradiční vystavovatelé – ing. Domský, J. Toušek, J. Dušek, S. Podoubský, paní L. Jampílková, paní Pilařová a já. Ve velké konkurenci jsem zde získal třetí místo za novou odrůdu Romanka, kterou vyšlechtil pan Václavík.

Poslední akcí byla výstava v přízemí dobrovické radnice, kterou pořádalo ve dnech 8. – 10. 9. Informační centrum města Dobrovice. Jednalo se o výstavu květin spojenou s paličkovanou krajkou, výšivkami a dalšími ručními pracemi. Už samo spojení květin a nádherných ručních prací je předpokladem úspěchu celé výstavy. Po oslovení pracovnicí informačního střediska jsem dlouho neváhal a svolil k tomu, že zajistím veškeré květiny z vlastních zdrojů. Nevystavoval jsem zde poprvé. Toto místo má pro konání květinových výstav zvláštní kouzlo a velmi dobré podmínky.

Radnice je pozdně renesanční stavba, která byla dokončena kolem roku 1610. V takovýchto prostorách se vystaveným květinám velmi dobře daří. Většina z nich se v pátek po skončení výstavy dala ještě rozdat přítomným ženám.

Původně, vzhledem k termínu konání výstavy, jsem chtěl hlavně vystavovat jiřinky, s mečíky jsem příliš nepočítal. Touto dobou jsou již většinou odkvetlé a zbývá jen pár květů z brutu. Letos tomu bylo však jinak, příroda je mocná čarodějka. Tak jak po celé léto počasí mečíkům moc nepřálo (nejdříve velké sucho pak povodeň), tak právě září vše vynahradilo. Nepamatuji, že by nejlepší květy byly právě v září a sklizeň květů se protáhla až do začátku října. Bylo tedy z čeho vybírat.

V úterý 7. září jsem měl problém, které z mečíků a jiřin vzít. Prioritou se tedy staly mečíky (snad i proto, že jsou ve vázách trvanlivější než jiřinky). Po příjezdu do Dobrovice jsem zjistil, že na radnici již panuje čilý ruch. Obrázky z paličkované krajky a jiné ruční práce již zaujaly svá místa na panelech, zdech a stolech zasedací místnosti. Aranžerka paní Suchá byla připravena a tak mohl začít její koncert. Květů bylo opravdu hodně, že ani nestačily připravené vázy v počtu 70 ks. Po jejich naplnění se pak aranžovalo do všeho, co bylo po ruce – různé misky, kyblíky apod. Během naší práce s květinami nám zazpíval i místní pěvecký sbor (na radnici se konala pravidelná zkouška) a tak práce dobře ubíhala. Kolem 23. hodiny bylo hotovo a šlo se domů.

Celkem bylo vystaveno 60 odrůd jiřinek a 152 odrůd mečíků v 390 ks. Mezi nejvíce obdivované patřily Romanka, Ivory Queen, Albatros, Double Violet, Deneb Exotic, Cayuga, Černý kámen a odrůdy pana Beličky Citrus Fernet, Lumix, Tajomná kráska, Živá panoráma a semenáč č. 207/44 (Bělička).

Velkým překvapením pro mne byla návštěvnost. I když se neprovádělo oficiální sčítání návštěvníků (vstupné bylo dobrovolné) tak podle odhadu navštívilo výstavu cca 1500 lidí, což je na tak malé město velmi slušná účast. Myslím, že tak dobré návštěvnosti napomohla vkusná reklama vysílaná na regionálním rádiu „Jizera" Mladá Boleslav. Celkový dojem z výstavy byl velmi zvláštní, spojení květin a jemné ruční práce byla dobrá trefa. Velkým hitem se staly háčkované květiny, které byly k nerozeznání od pravých. Dokonce jeden z návštěvníků si je nechal uháčkovat pro výzdobu místního kostela.

Některé z výsledků selekce mečíků v Moldavské republice

Anatolij Vasiljevič Murin

Autor článku se zabývá pěstováním a šlechtěním mečíků více jak 40 let. Má za sebou dlouhou pracovní dráhu letce VVS a GVF až k zasloužilému vědci, s titulem doktora věd v oboru šlechtění a pěstování zemědělských rostlin, akademika a profesora. Za přínos pro vědu byl vyznamenán „Hvězdou učence" a medailí M. B. Lomonosova. Dlouhé období pracoval v Institutu genetiky akademie věd Moldavska, kam byl pozván ředitelem institutu, akademikem A. A. Žučenkem, pro práci zaměřenou na mečíky.

Rozdělení šlechtitelských etap:

V první etapě šlechtění byly řešeny následující úkoly:

1. Byla pořízena velká kolekce, čítající více než 2000 odrůd mečíků a též pro jiný šlechtitelský úkol i kolekce několika druhů Acidanthery.

2. Byl vypracován a určen program k nasměrování šlechtění k určeným úkolům, včetně vytvoření nových znaků, které zatím u mečíků nebyly dostatečně rozvinuty. Vůně, remontantnost, pestrokvětost, pestrolistost, originalita barvy květů, zvětšení velikosti květů (na 17-20 cm), velké množství současně rozkvetlých květů (16-20), odolnost vůči chorobám a zhoršeným podmínkám vnějšího prostředí, přizpůsobení klimatickým podmínkám Moldavska a vytvoření moldavského ekotypu mečíků.

3. Byly vypracovány metody četnosti a spektra genetické nestálosti, včetně pokusné „mutageneze a rekombinogeneze". Využití těchto metod pak umožnilo získat velké množství materiálu s potřebnými znaky.

4. Uskutečnily se výzkumy v oblasti ekologie, genetiky, cytologie, biochemie, tvoření pigmentů a biotechnologie mečíků.

5. Byl vypracován program a metody šlechtění, včetně počátečního (základního) výběru materiálu a předběžného odhadu potomstva F1 a F2, s vyčíslením četnosti a spektra genetické ustálenosti.

Druhá etapa zahrnovala práci s hybridizací získaných mutantů a rekombinantů mezi sebou.

Potom následovalo křížení nejlepších hybridů s nejlepšími odrůdami a jiné výběry byly zaměřeny na cíl získání kultivarů moldavského ekotypu s vysokou dekorativností. Získaný materiál se vyznačoval vysokou plastičností, protože hybridy z tohoto křížení měly zdvojené bloky genetických vazeb stálosti získaných od rodičů různých linií. Geneticky vzdálené klony se často nekombinovaly mezi sebou z důvodu samičí a nebo samčí sterility. Sterilita mohla být genetická. Sterilita bývá úplná a nebo částečná. Získané geneticky vzdálené odrůdy, takové jako: Московская Экзотика, Подари Мне Улыбку, Большое Искушение, Золотая Антилопа, Невская Егзотика, Белая Метелица, Золотое Кружево, se vyznačovaly úplnou samčí i samičí sterilitou.

Neúplnou sterilitou: Роса в Изумруде, Мадам Баттерфляй, Травушка Муравушка, Монтезума, Афродита a další. Dobrou fertilitou se vyznačovaly takové odrůdy jako: 850 лет Москве, Шоколадница, Сираель, Новая Атлантида. Některé odrůdy které neprošly obdobím adaptace vypadly, jiné se rychle přizpůsobily. Jsou to: Роса в Изумруде, Купец, Сираель, Шоколадница a jiné.

Aby se zmenšil vliv neslučitelnosti geneticky vzdálených křížení byla použita řada opatření, jako:

1. Výběr odrůd se samičí fertilitou byl zjišťován při volném opylení.

2. Odrůdy se samčí fertilitou byly zjišťovány metodou pokusů, kdy byly sledovány odrůdy jež nedaly semena při křížení s první skupinou, tedy s odrůdami se samičí fertilitou.

3. Ve všech případech jsme využili reciproční křížení, které dávalo možnost získat semena od potřebných kombinací. Tak například, jestliže mateřská rostlina se projevuje samičí fertilitou a samčí sterilitou tak jedině opačné křížení může dát kladný výsledek.

4. Někdy jsme využili směsi pylů. A to pylů s pylovou sterilitou s pylem se samičí

fertilitou. Toto stimulovalo prorůstání pylu a oplodnění plánovaných kombinací.

5. V řadě případů jsme pyl nanášeli na blizny mateřských rostlin i s kousky otcovských blizen.

6. Byla užita i aromatizace pylu v skleněných uzavřených nádobkách.

7. Aby se zmenšil vliv vysokých teplot na tvorbu semen, vysazovali jsme rostliny ve stínu a opylování prováděli v ranních hodinách.

8. Ve všech případech jsme na blizny nanášeli velké množství pylu, což způsobovalo prorůstání zvětšeného počtu pylových láček a zvýšení pravděpodobnosti oplodnění. Použití omezeného množství pylu v případu oplodňování podle některých autorů zvyšuje frekvenci a spektrum genetické nestálosti v F1, což také je třeba brát v úvahu.

Využití těchto poznatků dovolilo získávat každoročně velké množství hybridních semen a jejich dopěstováním získat množství nových hlíz k dalším výběrům, z nichž bylo vybráno 100 i více perspektivních klonů. Z kontrolních výsadeb bylo vybráno do současnosti kolem 4000 nejlepších jedinců.

Výsledky třídění:

Ze všech postupně vybraných klonů byly vytvořeny skupiny vysoce okrasných odrůd, odolných vůči chorobám a nevhodným podmínkám moldavského prostředí.

Aromatické (voňavé): 578 Душистый Табачок (Voňavý tabáček), s vůní tabáku, vítěz výstavy v Rize i Kyjevě, 525 Гвоздичный Аромат (Karafiátová/hřebíčková vůně), vítěz moskevské výstavy, 435 Кофейный Аромат (Kávová vůně), odrůda se již značně rozšířila do všech oblastí, byly vypěstovány také vysoce dekorativní aromatické oboupohlavní hybridy 445 Санта (Santa) se smíšenou vůní, 544 Ароматная Быль (Voňavý skutečný příběh) s vůní ovoce, 501 Анастасие (Anastasie) s jinou smíšenou vůní a mnoho jiných i se silným zkadeřením. Různé vůně u mečíků byly získány jako výsledek mutace genů, kontrolujících tvorbu éterických olejů.

Plnokvěté: 400 Мисьтерия (Mysterie), 400 Снежная Пороша (Sněhový poprašek), 500 Аврора, vítěz leningradské osobní výstavy, 554 Эврика a jiné. Machrovost-plnokvětost vznikla jako výsledek mutace genů, kontrolujících produkci fytohormonů, které vedly k přeměně tyčinek v petály.

Mourovaté, měňavé-pestrokvěté, šumrované: kterých je nyní více jak 100 odrůd, možno uvést: 557 Венец (Koruna), 554 Красный Муар (Červený mour), 497 Рамзес (Ramzes), Венец a Рамзес jsou velmi rozšířené, Венец zaujímá v Moldavsku velké plochy a je jednou z hlavních červených odrůd. Vedle těchto pestrokvětých jsou vyčleněny i odrůdy s pestrými listy, 500 Россия Матушка (Matka Rus), 500 Серебрянный Парадиз (Stříbrný ráj), 500 Россиянин (Rus) a jiné. Podle názoru některých autorů pestrokvětost vzniká jako výsledek absence pigmentů v některých zónách, což vytváří světlé pruhy.

Barevnost květů a další skupiny:

1. Zelené:

Jsou to tyto: 404 Тайга (Tajga), 404 Таёжный Край (Pralesní kraj), 404 Чунга – Чанга (Čunga-Čanga), velmi mohutný heterozní efekt, a další. Dekorativní odrůdy se smaragdově zeleným okrajem 543 Два в Одном (Dva v jednom), 463 Изумрудная Диадема (Smaragdový diadém), zelené zbarvení může vzniknout jako výsledek

mutace vedoucí k většímu množství flavonoidů, nebo změně pH listové šťávy. U *Iris sibirica* s červenomodrým zabarvením se zvýšením pH z 3 až na 11 podařilo získat zelené formy.

2. Černé:

Byly vyčleněny takové černé odrůdy jako: 558 Чёрный Ворон (Černý havran), 558 Чёрная Вуаль (Černý závoj), 458 Черным Черно (Černě černý) a jiné. Jak je známo, černý pigment se u mečíků nenachází. Zabarvení je závislé na přítomnosti takových pigmentů jako kempferol, kvercetin, delfinidin, petunidin, malvidin. Přičemž u černých myricetinu a delfinidinu je několikrát větší množství. Takové spojení zřejmě modifikuje černé zbarvení u černo-červených odrůd.

3. Modré:

Byl problém získat azurově modré mečíky. Vytvořili jsme velkou skupinu mečíků s tímto zabarvením. Objevily se v poměrně velkém množství všechny tři flavonoidy, přičemž myricetinu bylo několikrát více než obvykle. I antokyan a malvidin určují šeříkové zabarvení květů. Tady je zřejmá modifikace zabarvení flavonolem do modra, zvláště myricetinem. Možná hraje roli také pH květové šťávy (u modře-červeného *Iris sibirica* při zvětšení pH od 3 do 6 se objevilo fialovomodré zbarvení). Je možné, že se zde ukazuje vliv skupin s ionty kovů. Čistě modré jsou například 585 Голубой Карбункул (Modrý granát), 584 Зурбагон (Zurbagon), 484 Голубая Вода (Modrá voda).

4. Kouřové a šedé:

Mezi nimi 595 Вавылонская Башня (Babylonská věž), vzrůstný s originální barvou, 597 Кеней (Kenej), mohutný tmavě hnědý, 493 Серый Граф (Šedý hrabě), téměř šedý. Některé šedé byly přeřazeny mezi hybridní potomstvo červených, u nich v základních kvalitativních a kvantitativních vzájemných vztazích jsou tyto pigmenty: kempferol a pelargonin.

Takové pigmenty jsou v růžových a lososových. Kouřově-šedé a tmavohnědé zabarvení je závislé na pH listové šťávy a na množství iontů kovů. Většina dýmově-šedých a tmavohnědých se vytvořila z příbuzenské hybridizace klonů tohoto zabarvení.

5. Vícebarevné:

Z mnohobarevných můžeme uvést tyto: 501 Триптих (Triptych), který má zbarvení bílé, žluté i červené, 541 Маска (Škraboška), 445 Коктеил (Koktejl). Při rozboru pigmentů u odrůdy Triptych v části lístků se základním, v podstatě bílým zbarvením byly odděleny flavonoidy kempferol a kvercetin, v červené skvrně antokyan a pelargonin a ve žlutém orámování skvrny kempferol, kvercetin a myricetin. Je zřejmé, že signální skvrna a základní zbarvení jsou kontrolovány různými geny. Vyčleněny byly i odrůdy se světlou skvrnou na tmavém pozadí. 555 Алхимик (Alchymista), 455 Белый Купол Плюс (Bílá báně) s velkou bílou skvrnou. Červený 555 Биколор (Bicolor) s bílou, velmi velkou skvrnou. Zde temné zbarvení je závislé v základě na antokyanech a světlé na flavonech, originální kombinace s čmouhami jiného zbarvení okolo vnitřního oka, například 511 Кисть Художника (Štětec umělce) s červenými žíhami, Персидский Мотив (Perský motiv) s červenými, 541 Любушка (Miláček) s velkými smaragdovými čmouhami.

6. Dvoubarevné:

Velmi originální skupina, která má odlišné zbarvení pod vnitřním prstencem (kruhem) květu, je kontrolována různými geny. Skutečné dvoubarevné jsou 445

Санта (Santa), 543 Розовый Парадиз (Růžový ráj), 553 Супербицолор (Superbicolor) a jiné.

7. Se širokým okrajem:

Na základě odrůdy 557 Венец (Koruna), která je genetickým dárcem (donorem) širokého okraje, byly vytvořeny takové výpěstky jako 555 Дочь Венца (Dcera koruny), 555 Внук Венца (Vnuk koruny), 559 Ромэн.

Z jiných kombinací byly získány vysoce okrasné odrůdy jako 511 Шедевр (Mistrovské dílo) s širokým šeříkově fialkovým okrajem, 501 Галатея (Galatea), 501 Дымчатая Кайма (Dýmově-šedý okraj) s širokým šedým lemem a jiné.

8. Mnohokvěté (s velkým počtem současně rozkvetlých květů):

Mohou držet v jednom květenství více než 14 rozvitých květů současně. S využitím známé odrůdy 433 Эшелон (Ešalon – vojenský vlak) otevírá a drží 14-16 květů, byla vytvořena skupina, kterou jsme nazvali Ešalon. Tak 433 Розовый Эшелон (Růžový Ešalon) otevírá až 18 květů současně, 433 Форс Мажор (Force majeure – vyšší moc) až 16 květů a 443 Розовая Чайка (Růžový racek) až 16 květů, přičemž spodní květy nevadnou dříve než za tři dny.

9. Obrovské:

S rozměrem květu více než 16 cm. Mezi bílými jsou 501/511 Рязанский Парень (Rjažanský jinoch), s květem šířky 18 cm, 500 Свадебный Шлейф (Svatební vlečka) – 17 cm, 501 Руса Коса – 17 cm, 554 Юлий Цезарь (Julius Cesar), 554 Комиссар (Komisař), 552 Триумф (Triumf) mají květy 17 cm široké, 514 Золотой Приз (Zlatá cena), 516 Золото Инков (Zlato Inků), 516 Золотой Самородок (Zlatý samorostlý-ryzí) do 17 cm, 533 Счастливый Случай (Šťastná náhoda), 535 Посланник (Vyslanec), 534 Аргумент (Argument) do 17 cm. 558 Чёрный Ворон (Černý havran), 559 Ромэн, 558 Миллениум (Tisíciletí) do 17 cm, 546 Антей, 543 Пусич, 543 Многие Лета (Mnohá léta) do 17 cm, 565 Брависсимо Плюс, 565 Мисс, 565 Дамский Картиз (Dámský vrtoch) do 17 cm, 523 Оранжевая Песня (Oranžová píseň), 523 Богатирская Сила (Bohatýrská síla), 526 Оранжевая Осень (Oranžový podzim), 579 Пурпурная Звезда (Purpurová hvězda), velmi vzrůstný, až 2 m výšky. 578 Авентура, 575 Антиквар (Antikvář), 595 Сварог, 598 Дым Отечества (Kouř vlasti), 595 Кеней.

10. Silně zřasené:

Jde o velkou skupinu s velmi hustým skládáním – kadeřením. Na základě odrůd moldavského ekotypu a ruských odrůd byly vytvořeny takovéto vysoce ozdobné odrůdy jako: 554 Марс (Mars), 454 Авангард Плюс (Avantgarda plus), 554 Фидель (Fidél), 500 Овация (Ovace), 540 Юлиана (Juliana) a další.

11. Sloupové a kruhové (tzv. dragon typy):

Byla vytvořena skupina odrůd s květy směřujícími vzhůru. Tradicí je mít květy rozevřené paralelně se stonkem květu, to znamená, že květ „hledí do strany". Tato nová skupina však má květy přilehlé ke stonku a uplatnění najde při aranžování kytic. Jsou to: 454 Красный Канделабр (Červený kandelábr), 554 Серебрянный Канделабр (Stříbrný kandelábr), 578 Пурпурный Канделабр (Purpurový kandelábr). Kruhové kultivary mají květy uspořádané dokola stonku: 540 Круг (Kruh), 554 Красный Круг (Červený kruh), 500 Белый Круг (Bílý kruh).

12. Systematicky vzdálené hybridy, mezirodové hybridy:

Příkladem takových hybridů mezi Acidantherou a mečíkem je 445 Санта (Santa) a mezi kosatcem a mečíkem 514 Гладир (Gladir). Santa byl získán jako výsledek

dlouhých, vícestupňových a zpětných křížení Acidanthery bicolor a Gladanthery s dalšími voňavými mutanty. Tento mezirodový hybrid má příjemnou smíšenou vůni, skutečné dvoubarevné zabarvení, velmi dobrou odolnost vůči nemocem a nevhodným podnebním podmínkám. Je vysokorostoucí s dobrým rozmnožováním.

Problém mezirodových hybridů mezi mečíky a kosatci znepokojuje šlechtitele již dávno. Příčinou je nekombinovatelnost pro velkou rozmanitost počtu chromozomů 2n u těchto různých druhů. Celkem bylo získáno 241 druhů irisů, u kterých byla četnost chromozomů od 16 do 84, ale neodpovídajících počtu chromozomů mečíku 4n = 60.

Jen několik druhů mělo chromozomů 2n = 30, a to u *Iris pseudodakorus* (žlutý bahenní), *Iris pumila* 2n = 30, 32, (světle žlutý, s jedním květem), *Iris wattii* Bakker (bledě fialový). V naší práci jsme využili směs pylů těchto druhů, s dodáním pylů ještě dalších druhů. Použili jsme všechny metody překonání neslučitelnosti. Pro hybridizaci jsme vybírali žluté odrůdy mečíků moldavského ekotypu v přímých i opačných kříženích. U kosatce byl rozdíl v chromozomech 15 a u mečíku 30. V potomstvu vznikly i triploidy s počtem chromozomů 45. Při zpětných kříženích se podařilo získat i několik tetraploidů. Většina vzniklého materiálu však uhynula.

Tetraploidy jsme křížili s mečíky a získali jsme malé množství semen, pak rostlin a sadbový materiál, ze kterého jsme vyčlenili 514 Gladir. Tento hybrid má stonek se světlemodravým lemováním jako je tomu u kosatců, stejné listy, krátké soukvětí do 50 cm, 8-10 poupat. Z mečíku získal žluté zabarvení, pevný květ, bruty i hlízy s očky i pupeny. Práce na tomto úkolu trvala více jak 30 let.

Při hybridizaci mečíků byla hlavní pozornost zaměřena na odolnost vůči nemocem a růstovým podmínkám, heterozní efekt, dekorativnost, dobrý rozmnožovací koeficient a odolnost květů k přepravě.

Překlad Petr Mimránek, korekce genetických termínů Ing. Jiří Václavík

Výsledky vlastného šľachtenia z roku 2007

Ján Roman

V tomto mojom príspevku by som chcel pokračovať v selekcii a hodnotení semenáčov vyšľachtených v roku 2007 a tak nadviazať na príspevok uverejnený v zpravodaji č. 129 v roku 2010. Ako som už uviedol v predchádzajúcom príspevku, zámerom šľachtenia bolo hlavne dosiahnuť čo najviac otvorených kvetov, ako aj dobré dvojradové usporiadanie kvetov na klase. Do akej mieri sa to podarilo budete môcť posúdiť z tohto môjho príspevku.

Budem postupovať v poradí jednotlivých kríženi:

1-07 MEDU LASE x RINGMASTER. Z tohto kríženia bolo vysadených 60 hľúz. Vyselektované boli na ďalšie hodnotenie 2 semenáče, vyradených bolo 48 hľúz a 10 hľúz bolo pre malý počet pukov ponechaných na ďalšie hodnotenie v nasledujúcom roku. Z týchto 2 semenáčov najlepšie výsledky dosiahol semenáč 1-07-1, ktorý mal 17 pukov a 10-12 naraz otvorených kvetov, ZV=33, veľkosť kvetu 10, 301 (foto v prílohe).

Ďalej už budem uvádzať: P=počet pukov celkom/počet otvorených kvetov/počet pukov vo farbe, V=celková výška semenáča/dĺžka klasu v cm, kód NAGC

znázorňujúci veľkosť a farbu kvetu.

2-07 JARNÍ TÁNÍ x PETRA. V roku 2009 z tohto kríženia boli vyselektované dva semenáče. Z nich najlepšie hodnotený bol semenáč 2-07-1, ktorý mal P=21/12/5, V=129/66, ZV=44, 443 (foto v prílohe). V roku 2010 bolo vyselektovaných zo 43 vysadených hľúz ďalších 9 semenáčov, z ktorých mali najlepšie hodnotenie semenáče 2-07-7 a 2-07-11. Mali však len 19 pukov. Ten druhý však udržal 10 naraz otvorených kvetov. Z ďalšieho pestovania bolo vyradených 20 hľúz, 14 ostalo na ďalšie hodnotenie.

3-07 MEDU LASE x open. V tomto roku som z tohto kríženia vysadil 14 hľúz. Z nich som vyselektoval jeden semenáč 3-07-1, ktorý mal 21/10/4 pukov, V=111/54, ZV=44, 334 (foto v prílohe). Z pestovania bolo vyradených 10 hľúz, 3 boli ponechané na hodnotenie v roku 2011.

4-07 JARNÍ TÁNÍ x RINGMASTER. V roku 2009 boli z tohto šľachtenia vyselektované 3 semenáče. Z nich najlepšie výsledky v tomto roku mal semenáč 4-07-1, P=21/10-12/5, V=132/62, 373 (foto v prílohe). V roku 2010 bolo vysadených 26 hľúz, z ktorých bolo vyselektovaných na ďalšie hodnotenie 8 semenáčov. Z týchto bol najlepšie hodnotený semenáč 4-07-9, ktorý mal P=22/8-10/5, V=143/65, ZV=33, 377 (foto v prílohe). Ostatné hľuzy boli z pestovania vyradené.

5-07 MEDU LASE x PETRA. V roku 2010 bolo z tohto šľachtenia vysadených celkom 35 hľúz. V roku 2010 som z nich vyselektoval 2 semenáče, z ktorých najlepšie hodnotenie mal semenáč 5-07-2, P=20/10/3, V=135/65 cm, ZV=44, 436-446 (foto v prílohe). Z pestovania bolo vyradených 26 hľúz, 7 hľúz bolo ponechaných na ďalšie hodnotenie.

6-07 JARNÍ TÁNÍ x HURON DANCER. V roku 2009 bol z tohto šľachtenia vyselektovaný semenáč 6-07-1. V roku 2010 dosiahol tento semenáč nasledovné parametre pri hodnotení: P=22/10-12/8, V=142/74, ZV=44, 476 (foto v prílohe). V roku 2010 bolo vysadených 30 hľúz. Z týchto boli vyselektované 4 semenáče. Z nich boli najlepšie hodnotené tieto semenáče: semenáč 6-07-2, P=21/9/7, V=142/64, ZV=34, 467 (foto v prílohe) a semenáč 6-07-5, P=22/10/7, V=140/60, ZV=34, 443 (foto v prílohe). Z pestovania bolo vyradených 21 hľúz, 5 hľúz bude hodnotených v roku 2011.

10-07 FRANGINE x JANTARNAJA BALTIKA. V roku 2009 boli vyselektované 2 semenáče. Z nich jeden uhynul, druhý 10-07-2 dosiahol tieto výsledky: P=20/10/4, V=130/60, ZV=44, 435 (foto v prílohe). V roku 2010 bolo vysadených 5 hľúz, z ktorých bol vyselektovaný jeden semenáč, 3 hľuzy boli z ďalšieho pestovania vyradené a 1 hľuza zostala na hodnotenie pre rok 2011. Tento semenáč 10-07-3 mal P=22/15/6, V=113/59, ZV=22, 367 (foto v prílohe).

13-07 ČERNÝ KÁMEN x DESDEMON. V roku 2009 boli vyselektované 3 semenáče. V roku 2010 bol najlepšie hodnotený semenáč 13-07-3, keď dosiahol tieto parametre: P=22/10/6, V=122/66, ZV=44, 458 (foto v prílohe). Tento semenáč splnil to, čo som od tohto kríženia očakával. Zdedil po otcovi dobré dvojradové usporiadanie a hlavne viac naraz otvorených kvetov a k tomu aj väčšiu zriasenosť. V roku 2010 bolo z tohto kríženia vysadených 12 hľúz, z ktorých boli vyselektované ešte 3 semenáče a 9 hľúz bolo z ďalšieho pestovania vyradených.

15-07 ČERNÝ KÁMEN x JANTARNAJA BALTIKA. V roku 2009 boli vyselektované 2 semenáče. V roku 2010 bol najlepšie hodnotený semenáč 15-07-2, P=23/10/8, V=152/70, ZV=33, 456 (foto v prílohe). V roku 2010 z tohto šľachtenia bolo

vysadených 5 hľúz. Vyselektovaný bol 1 semenáč, 4 hľuzy boli z pestovania vyradené.

18-07 HOŘÍCÍ SLUNCE x JANTARNAJA BALTIKA. Z tohto šľachtenia boli vyselektované 5 semenáče. Z nich zatiaľ ani jeden semenáč nesplňuje požadované kritéria. Zaujal len semenáč 18-07-3 farebnosťou, exotickým tvarom, P=15/8/5, V=108/43, ZV=44, 465-475 (foto v prílohe). Ostatné vysadené hľuzy boli vyradené.

19-07 MAMMA MIA x JANTARNAJA BALTIKA. Z tohto šľachtenia boli vyselektované 3 semenáče. Z nich najlepšie hodnotenie mal v tomto roku semenáč 19-07-3, P=19/8/4, V=122/53, ZV=43, 465-467 (foto v prílohe).

22-07 JARNÍ TÁNÍ x open. Z tohto šľachtenia bolo vyselektovaných 8 semenáčov. Hodnotenie 2 semenáčov, 22-07-3 a 22-07-4, som uviedol vo svojom minuloročnom príspevku. V tomto roku dobré hodnotenie mal semenáč 22-07-2. P=25/12/6, V=130/82, ZV=44, 373, farebne nevýrazný (foto v prílohe). Ostatné semenáče nemajú potrebný počet pukov. V roku 2010 bolo vysadených 14 hľúz, 3 hľuzy budú ešte vysadené v nasledujúcom roku, ostatné boli vyradené.

28-07 SUPER HIGH BROW x HURON DANCER. Z tohto šľachtenia boli vyselektované 4 semenáče. V tomto roku najlepšie hodnotenie mal semenáč 28-07-1, P=24/12/5, V=118/55, ZV=33, 277 (foto v prílohe). Ostatné semenáče nemali dostatočný počet pukov až na semenáč 28-07-2, P=21/8/5, malý počet naraz otvorených kvetov. Pre výsadbu v roku 2011 zostalo ešte 5 hľúz. Ostatné z veľkého počtu hľúz boli vyradené.

35-07 MISS SLOVAKIA x ROYAL SPIRE. Z tohto šľachtenia boli vyselektované 3 semenáče. V tomto roku najlepšie hodnotenie mal semenáč 35-07-2, P=25/13/5, V=132/75, ZV=23, 345 (foto v prílohe). Vysadených bolo 16 hľúz, 2 hľuzy ostali pre výsadbu v roku 2011, ostatné hľuzy boli vyradené.

36-07 SYRÁKOV x MEDU LASE. V roku 2010 bolo vysadených 8 hľúz, z ktorých bolo vyselektovaných 6 semenáčov. Z nich najlepšie hodnotenie mal semenáč 36-07-4, P=20/10/5, V=125/5, ZV=44-45, 435 (foto v prílohe). 2 hľuzy budú ešte vysadené v roku 2011.

37-07 HURON PLEASURE x SAMBA. V roku 2010 bolo vysadených 6 hľúz, z ktorých bol vyselektovaný 1 semenáč 37-07-1, P=20/8/4, V=107/55, ZV=44-55, 435 (foto v prílohe). Ostatné hľuzy boli vyradené z pestovania.

38-07 HURON PLEASURE x PETRA. V roku 2010 bolo vysadených 7 hľúz, z ktorých boli vyselektované 2 semenáče. Ostatné hľuzy boli vyradené. Najlepšie hodnotenie mal semenáč 38-07-3, P=22/10/5, V=151/65, ZV=44, 437 (foto v prílohe).

39-07 HURON LADY x open. V roku 2010 bolo vysadených 18 hľúz, z ktorých bolo vyselektovaných 7 semenáčov, v predchádzajúcom roku 3. Najlepšie hodnotenie mali tieto semenáče: 39-07-2, P=21/10/5, V=113/54, ZV=44, 372; 39-07-4, P=21/8/5, V=101/53, ZV=54, 343; 39-07-6, P=27/10/7, V=130/59, ZV=44, 336; 39-07-8, P=21-22/8/6, V=136/55, ZV=33, 473; 39-07-9, P=23-24/8-10/5, V=115/60, ZV=33, 355 (fotky z nich v prílohe).

45-07 HURON LOVE x ROYAL SPIRE. V roku 2010 bolo vysadených 25 hľúz, z ktorých bolo vyselektovaných 7 semenáčov, v roku 2009 tri semenáče, z ktorých 2 boli hodnotené v zpravodaji číslo 129. Najlepšie hodnotenie mali: semenáč 45-07-3, P=25/12-14/5, V=130, ZV=43, 401 (foto v prílohe), semenáč 45-07-4, P=21/10/5, V=102/59, ZV=44, 343 (foto v prílohe). 1 hľuza bude vysadená v roku 2011.

Ostatné hľuzy boli vyradené.

46-07 MEDU LASE x HURON DANCER. Z tohto šľachtenia bolo v roku 2010 vysadených 18 hľúz. Z nich boli vyselektované 2 semenáče. 2 semenáče boli vyselektované ešte aj v roku 2009. Najlepšie hodnotený bol semenáč 46-07-4, P=24/10-12, V=120/63, ZV=43, 364 (foto v prílohe). Ostatné hľuzy boli vyradené z pestovania.

50-07 PINK CLOUDLET x MEDU LASE. Z tohto šľachtenia v roku 2010 bolo vysadených 9 hľúz. Vyselektovaný bol 1 semenáč, v roku 2009 5 semenáčov. V roku 2010 mal najlepšie hodnotenie semenáč 50-07-3, P=20/10-12/5, V=115/54, ZV=34, 375 (foto v prílohe). Taktiež veľmi dobré hodnotenie mal v roku 2010 aj semenáč 50-07-5, P= 23/12/7, V=120/56, ZV=33, 357 (foto v čísle 129 Gladiris). Ostatné hľuzy boli z pestovania vyradené.

Fotografie gladiol neboli upravované. Semenáče boli fotené v tieni a vo váze tak, aby bola zachovaná skutočná farba a až na niektoré výnimky, aby sa zistil najvyšší počet naraz otvorených kvetov. Podľa mojich skúseností pri fotení gladiol v poraste a na slnku nie je možné dosiahnuť (aspoň pri použití môjho aparátu) farbu, ktorá by zodpovedala realite.

U vyselektovaných semenáčov bude zároveň hodnotená aj veľkosť a množstvo brutu potrebného pre ich rozmnožovanie. Toto hodnotenie urobím až pri jeho výsadbe.

Hľuzy gladiol zo šľachtenia 2007 sa mi podarilo vysadiť v druhej polovici apríla. Horšie to bolo s výsadbou semenáčov z predchádzajúcich rokov. U nás celý máj boli výdatné dažde a tak sa mi výsadba ostatných hľúz predĺžila až do druhej polovici júna, čo sa mi odkedy pestujem gladioly ešte nestalo. Tejto skutočnosti potom zodpovedali aj dosiahnuté nepriaznivé výsledky.

V príspevku nie sú uvedené výsledky dosiahnuté zo všetkých šľachtení vykonaných v roku 2007. Ak u niektorých sa dosiahnu dobré výsledky v nasledujúcom roku, zmienim sa o nich možno nabudúce.

INTRODUKCE 2011

AMELIE, 201 M (Mimránek 2011) – Bílé květy s výrazným jahodově červeným okem, které do hrdla postupně přechází do velmi tmavého až načernalého odstínu. V rozvíjejících poupatech jsou náznaky zelenkavé barvy. Rostlina je vysoká 130 cm, klasy rovné, až 26 puků. Velmi zdravě roste, výborná řezovka. Semenáč č. BFK-15, Brenda J. x Dominick C.

LIDUŠKA, 413 M (Mimránek 2011) – Základní barva máslově žlutá, přechází do tmaveji žluté se zelenkavým hrdlem. Ozdobou květu je krásné husté zkadeření a kvalitní pevnost a tuhost. Dobře se pěstuje i pro krásné hlízy. Klasy jsou rovné s 17 až 19 puky, rostlina dosahuje výšky 125 cm. Otcovskou odrůdou je semenáč Vlasty Nováka pojmenovaný „Výběr". Liduška byla pokřtěna při otevření výstavy Flora Olomouc 2010 primátorem města Olomouce a dostala jméno jeho dcerky. Semenáč BXL-ZZ, (Sweet Lullaby x (Olinka x Bicentennial)) x Výběr.

MARŠAL MALINOVSKIJ, 454 LM (Mimránek 2011) – Zářivý červený, dá se vysledovat mírně naoranžovělý odstín barvy. Poznávací znak odrůdy je dlouhá

tenká bílá čára středem okvětních lístků. Kvalitní vosk, tuhost a zkadeření, vysoká rostlina 150 cm, na klase udrží až 12 rozkvetlých květů z 26 poupat. Vitálně roste a dává dostatek brutu. Předností je též pevné uchycení květů na klasu, pravidelné uspořádání květů a tmavé olistění. Semenáč č. CBO-2, (Tara x Clarence's Choice) x Petra.

VÍNOVÁ KRAJKA, 467 M (Mego/Slošiar 2011) – Dva odstíny tmavě vínové barvy, spodní vnitřní petály jsou lemovány bílým melírem. Silně voskové, středně zvlněné, pevně uchycené květy, pravidelný dvouřad, udrží 9-10 otevřených květů, další 3 ukazují barvu z 24 puků, výška 140 cm. Dobře množí. Výborná k řezu, k dekoraci i na výstavy. Hlízy absolutně zdravé, odolné proti všem hnilobám, s úspěchem testována P. Mimránkem a J. Kovaříkem. Velice perspektivní, všestranná odrůda. Semenáč č. 1/2000-16, Babičkina čipka x (Caravan x (Aabbaa x Bambino)).

ZÁLUŽIANKA, 311 L (Mego/Slošiar 2011) – Kombinace krémové a světle žluté v hrdle přechází do jemně načervenalé barvy. Na spodních petálech jemné středové purpurové linky. Silně zřasené, voskovité květy, udrží 8 otevřených, další 4 ukazují barvu z 22 puků. Výška 120 cm. Dobře množí, přitažlivá dekorační odrůda. Semenáč č. 8/2000-21, (Zlatovláska x Sulejman) x Babičkina čipka

ELIŠKA, 362 M (Prachař 2011) – Mečík vykazuje dobrý zdravotní stav, prokazuje se perfektní stavbou klasu s 20-22 poupaty. Otevírá 6 až 9 květů, které jsou pěkně zvlněné, voskovité a růžové barvy. Kultivar je velmi množivý a odolný vůči povětrnostním vlivům. Jedná se o výstavní i tržní odrůdu. R3, W3. Olinka x Bílá Neznámá.

ALTAIR EXOTIC, 457 M (Václavík 2011) – Tmavě červený se stříbřitým šumrováním okvětních plátků. Okraje květů mají široký narůžovělý lem. Dvouřadé klasy nesou 22-23 poupat, naráz otevírá 8-9 silně voskovitých a zvlněných květů. Nápadná novinka již při rozkvětu. Z 3, W 3-4. Semenáč č. P 161-450, 18/99 x 262/00.

AMBASSADOR, 437 M (Šaran 2011) – Vytváří pravidelné dvouřadé klasy s lososově růžovými květy, které mají na spodních petálech nádherné žluté oko. Otevírá 10 i více květů na klase s 24-26 poupaty. Květy jsou voskově tuhé, zvlněné, mají čtvercovitý tvar. Skvělá výstavní novinka. Z 3, W 3-4. Semenáč č. 13/00, Fall Days x Gladiris.

ANETA, 454 M (Václavík 2011) – Ostře červené květy ve velmi čistém odstínu. Pravidelné dvouřadé klasy s 24-26 poupaty, udrží 10-12 otevřených květů pěkně zvlněných silně voskovitých. Všestranně použitelná novinka jak pro výstavní stoly, tak i výborná na řez květů. Z 3-4, W 3. Semenáč č. P 24-433, 148/90 x 20/95.

CASTOR EXOTIC, 495 LM (Václavík 2011) – Exotický, stříbřitě hnědý s karmínovým šumrováním a žlutou kresbou na spodních okvětních plátcích. Otevírá 8-9 zřasených, silně voskovitých květů. Pevné klasy nesou 21-23 puků. Na výstavách přitahoval diváky doslova jako magnet. Atraktivní novinka. Z 3-4, W 4. Semenáč č. P 160-349, 18/99 x 231/00.

ČOCHTAN, 304 M (Šaran 2011) – Poutá návštěvníky výstav, ale i na záhoně svojí nádhernou zelenou barvou a krásným nákvětem zvlněných květů. Klasy jsou dvouřadé, nesou 22-24 poupat, otevírá 8-10 květů. Je to velmi zdravá, dobře

se množící novinka. Z 2, W 2. Semenáč č. 2/05, Iza x Jarní louka.

CUBA EXOTIC, 357 M (Václavík 2011) – Temně červený s bíle šumrovaným skoro černým očkem. Vyniká dlouhým, pevným klasem s 23-25 poupaty. Otevírá 10-12 navlněných, jakoby sametových květů. Roste velice zdravě, dobře se množí. Z 1-2, W 1-2. Semenáč č. P 73-606, 781/95 x 986/96.

ENTAGLED, 477 M (Koníček 2011) – Květy jsou purpurově vínové, spodní petály jsou tmavší a mají nepatrné bílé šumrování a výraznou bílou rysku. Dvouřadé klasy s výbornou stavbou nesou 22-24 poupat, současně nakvétá 8-10 zřasených, voskově tuhých květů. Velice atraktivní, dvoutónová purpurově vínová novinka. Z 3-4, W 3-4. Semenáč č. 5/7-20-98, Bestseller x Montezuma.

EUODIE, 441 M (Václavík 2011) – Velmi něžná, pinkově růžová s tmavším lemem a bílým středem. Dělá pravidelné štíhlé, dvouřadé klasy s 23-25 poupaty. Nádherné květy jsou silně zvlněné, voskově tuhé. Otevírá 9-11 květů, dalších 5 ukazuje barvu. Skvělá výstavní odrůda hodící se pro slavnostní aranžmá. Zdravá a množivá novinka. Z 3-4, W 4. Semenáč č. P 289-187, Sofia x 422/1.

FATIMA, 465 LM (Václavík 2011) – Svítivá, karmínově růžová s třpytivým leskem. Spodní petály jsou tmavší s bílým proužkem uprostřed. Květy jsou silné voskovité substance a hluboce zvlněné. Pravidelný dvouřadý klas nese 22-24 poupat, otevírá 9-11 květů. Silně působivá dekorační odrůda, vitálního růstu, množí se velice dobře. Z 3-4, W 3-4. Semenáč č. N 44-584, Tout a Toi x 238/00.

JARMILA, 455 M (Václavík 2011) – Výrazná zářivá, jasně červená barva, která Vás určitě upoutá při pohledu na záhon. Vrchní okvětní plátky mají světlejší odstín, na spodních je nepatrná bílá ryska. Roste velmi zdravě, rostliny jsou vysoké, květy mají parádní zřasení a voskovitost. Pravidelné dvouřadé klasy nesou 23-25 poupat, otevírá 11 a více květů. Z 4, W 3-4. Semenáč č. P 72-595, 781/95 x 20/95.

KARLA, 485 M (Václavík 2011) – Velmi tmavý, modrofialový s velkým krémovým hrdlem. Zvlněné květy jsou pevně uchyceny, klasy nesou 22-24 puků, otevírá 7-9 květů, dobré voskovité substance. Stonek je vysoký, robustní, rovný. Roste velice zdravě, dobrá množivost, novinka velice vhodná na řez květů, ale i k dekoraci nebo na výstavní stoly. Z 2, W 2. Semenáč č. N 63-607, Blues x 464/99.

KUBA A ANČÍ, 435 LM (Šaran 2011) – Exotické vybarvení nesnadno popsatelné – maximálně zřasené ledově voskovité květy jsou lososové barvy, která ke krajům okvětních plátků přechází až v krémovou. Na spodních petálech je velká červená skvrna. Vzbudila velký ohlas na výstavě „Nemyčeves 2010", kde byla i pokřtěna. Květy jsou maximálně voskovité, silně zřasené. Otevírá 5 až 6 květů z 19 až 20 poupat. Vynikající odrůda pro dekoraci. Fantastická kombinace barev a odstínů, jako naparáděná „ANČÍ". Z 5, W 6. Semenáč č. 5/03, Pulchritude x open.

LISETTE, 465 M (Šaran 2011) – Okouzlující, cyklámenově růžová novinka s velkým, výrazným, purpurovým hrdlem. Dvouřadé klasy nesou 23-25 poupat, otevírá 9-11 moderně zvlněných květů. Pro svoji voskovitost jsou velmi odolné počasí. Pěkná kombinace barev s neonovým žárem. Z 2-3, W 4. Semenáč č. 60/05, (Jambo Jet x Pulchritude) x Royal Spire.

MAGIC LADY, 435 LM (Domský 2011) – Středně lososově růžová s velkým

smetanově žlutým hrdlem. Okraje okvětních plátků mají tmavší lem. Květy jsou silné voskovité substance nádherně navlněné. Rostliny jsou vysoké s delším řezovým stonkem. Klasy nesou 22-24 puků, otevírá 8-10 květů. Množivá novinka, roste zdravě, velice působivá. Z 3, W 4. Semenáč č. Do 79 A, Lady Lucille x Zlatíčko.

MALLORCA EXOTIC, 477 LM (Václavík 2011) – Vínově purpurový, v hrdle světlejší, na spodních plátcích šumrování. Květy jsou příjemně zvlněné, čtvercového tvaru. Klasy jsou pevné, rovné s perfektním výstavním dvouřadým uspořádáním. Mají 23-25 puků, otevírá 10-12 květů. Rostliny rostou velmi zdravě, dobře se množí. Z 1-2, W 3. Semenáč č. P 34-668, 611/93 x 19/99.

MEROPE EXOTIC, 463 M (Václavík 2011) – Stříbřitý, světle karmínově růžový se šumrováním. Spodní okvětní plátky mají žluté žíhání a nepatrné očko. Rub plátků má tmavší barvu. Květy jsou pěkně tvarované, zvlněné, voskovité, formálně uspořádané na dlouhém klase, který nese 23-25 puků, otevírá 10-12 květů. Roste velmi zdravě, výborná řezová i dekorační novinka. Z 2, W 2-3. Semenáč č. P 161-449, 18/99 x 262/00.

OTYLKA, 454 M (Václavík 2011) – Oranžově červený s bílou ořízkou okrajů okvětních plátků. V lepších podmínkách bude přerůstat do velikosti 500. Rostliny jsou robustní, vitálního vzrůstu. Klasy jsou rovné, pevné, vyrovnané velikosti. Mají 22-24 poupat v pravidelném dvouřadém uspořádání, otevírá 9-11 pěkně navlněných květů. Zdravotní stav a množivost jsou velmi dobré. Z 2, W 2. Semenáč č. P 37-662, 611/93 x 150/99.

POLLUX EXOTIC, 399 LM (Václavík 2011) – Barva květů je černě purpurová s bílým šumrováním, překrývaným žlutým odstínem. Okraje okvětních plátků mají bílý lem. Otevírá 8-10 kulatějších květů pěkně zvlněných výborné voskovité substance. Klasy nesou 21-23 poupat, silně působivá, dráždivá, exotická novinka vitálního vzrůstu, dobře se množí. Z-3, W-3. Semenáč č. P 165-399, 19/99 x 18/99.

REGULUS EXOTIC, 427 LM (Václavík 2011) – Lososově oranžový s celoplošným bílým šumrováním, v hrdle okrově nahnědlé oko. Květy jsou voskovité substance, pěkně zvlněné, jsou uspořádány v perfektním dvouřadu. Klasy mají 22-24 poupat, otevírá 9-10 květů. Pěkná novinka na řez, velice vhodná na dekoraci, ale i na výstavní stoly. Z 2-3, W 3-4. Semenáč č. P 37-556, 611/93 x 150/99.

SIMONA, 525 LM (Václavík 2011) – Středně oranžový s lososovým přelivem. V hrdle je žlutě lemované červené očko. Rostliny vytváří mohutné, dvouřadé klasy s dlouhým stonkem, které nesou 24-26 poupat. Současně nakvétá 10-12 zvlněných a voskovitých květů. Perspektivní novinka s velmi dobrými růstovými vlastnostmi, dobrou množivostí a zdravotní odolností. Z 2-3, W 2-3. Semenáč č. P 57-684, 1/95 x 90/99.

TOGO, 358 M (Šaran 2011) – Ojedinělá tmavě černě červená barva květů, které jsou intenzivně zvlněné a mají okraje plátků lemovány bílou colorou. Vyniká zdravým růstem, pěknou, formální stavbou klasu s 24 poupaty, z nichž 8-10 otevírá. Sametový nádech násobí krásu této novinky. Z 3-4, W 3. Semenáč č. 1/05, Fire Frenzy x Ebony Beauty.

ZLATAVA, 414 LM (Šaran 2011) – Okouzlující zlatavě žlutá s oranžovým nádechem. Nádherně zřasené a silně voskovité květy jsou uspořádány v

přísném výstavním dvouřadu. Klasy jsou dlouhé, mívají 25-27 poupat, otevírá 11 i více květů. Novinka je předurčena vítězit na výstavách ve své třídě. Roste velice zdravě, dobře se množí. Z 5, W 5. Semenáč č. 30/06, Stará krajka x Gladiris.

ASTORIA, 543 E (Roman 2011) – Farba pinková so svetlým žltým okom. Dosahuje výšku 153 cm s klasom dlhým 74 cm. Má peknú dvojradovú stavbu, 23-24 pukov a udrží 10 naraz otvorených kvetov. Kvety sú mierne zriasené a voskové. Dobrá tržná odroda. Semenáč 5-97-10 z kríženia (Fancy Free x Lemon Meringue) x Lemon Meringue.

ELEGANCIA, 435 LM (Roman 2011) – Farba pinková, ktorá do stredu prechádza do svetlejšej jemne pinkovej. Je vysoká 145 cm s klasom 75 cm. Má 21 pukov a udrží 10 naraz otvorených kvetov. Kvety silne zriasené a voskové s perfektným dvojradovým usporiadaním na klase. Semenáč 19-02-3 z kríženia Elegance x Bambino.

ĽUBOSLAVA, 363 EM (Roman 2011) – Farba svetlá ružová, z vnútra vychádzajú tmavé ružové lúče. Je vysoká 130 cm s klasom 65 cm. Má 20 pukov a udrží 10 naraz otvorených kvetov. Kvety pekne zriasené s hrubým voskom. Semenáč 6-02-4 z kríženia Cream de Mint x Pulchritude.

REDAVID, 377 EM (Belička 2011) – Príjemne fialovo purpurový, stredne zvlnený okraj kvetu, olemovaný 1 mm bielou linkou. Spodné lupene sú tmavo purpurové čo umocňuje pekný dojem. Dvojradový. RW 3, 22/8/4. Sem. 207/09, Xixi x Destera.

PENDOLÍNO, 356 M (Belička 2011) – Okraj svietivo zamatový, vínový, okrajové lupene sú zvláštne tvarované do špičky, spodok lupeňov je sfarbený do tmavo purpurovo čiernej. Dobrá stavba kvetu (zdedila po matke Xixi). Prísny dvojrad, udrží 8 - 9 otvorených kvetov. RW 5, 24/9/4. Sem. 207/15, Xixi x Červený kráľ.

STARÁ LÁSKA, 435 M (Belička 2011) – Príjemná lososovo ružová farba, hrubé okrajové načipkovanie lupeňov. Smerom do stredu prechádza slabo žlté sfarbenie, spodný lupeň jazýčka je zaujímavo sfarbený žltou. Množivá tržná sorta. RW 4, 22/7/5. Sem. 207/27, Xixi x Zlatá horečka.

ŽIARIVÁ JADRANKA, 431 M (Belička 2011) – Horný okraj lupeňov je slabo pinkovo ružový, stredne zvlnený. Spodné lupene sú sfarbené do príjemnej žltej. Na tomto podklade je pekne vyfarbený ďalší, červenobroskyňový jazyk. RW 3, 23/8/4. Sem. 207/41, Ráj srdce x Athos.

ANALBA, 401 M (Belička 2011) – Krásne biely hrubolupeňový kvet. Príjemný pohľad na jeho dofarbovanie spodných otvorených kvetov okrajovou zeleno žltou linkou (po otcovi Albatros). Prísny dvojrad, vosk. RW 5, 20/7/4. Sem. 207/108, Beautiful Angel x Albatros.

CEDRONKA, 301 M (Belička 2011) – Kriedovo biely vrch, veľké červené oko olemované na bielom pol mesiaci umocňuje krásu. Kvet je maximálne hrubolupeňový. Udrží 9-11 otvorených kvetov. RW 6, 22/10/4. Sem. 207/65, Ráj srdce x Figaro.

DOTYK ANJELA, 460 M (Belička 2011) – Kvet je zvláštne sfarbený príjemne smotanovo biely. Dojem z blízka umocňuje okrajovo ružové podfarbenie, linka. Prísny dojrad. Stredný vosk, páči sa na výstavách. RW 3, 23/9/4. Sem. 207/153, Víla Dudinka x Amádeus.

ELIS, 447 M (Belička 2011) – Kvet je pinkovo ružový, pastelový, robustný, dvojradový. Na pohľad príjemná farba. Smerom do stredu prechádza biele sfarbenie. Dojem krásy umocňuje hrubý vosk s čipkou. Udrží 8-9 otvorených kvetov. RW 4, 21/8/4. Sem. 207/164, Víla Dudinka x Clarence´s Choice.

FAREBNÁ PARÁDA, 373 M (Belička 2011) – Okraj kvetu slabučko bielo fialovo ružový smerom do stredu prechádza v bielu, spodné lupene sú sfarbené zvláštnym cviklovo vínovým okom. Dojem krásy umocňuje hrubý vosk a čipka. Prísny dvojrad. Udrží 8-10 otvorených kvetov. RW 6, 22/8/5. Sem. 207/111, Beautiful Angel x Marsianka.

FEŠANDA, 301 M (Belička 2011) – Táto sorta je sestra Rajathos, asi bude mať tiež úspech. Okraj biely prechádzajúci v slabučko ružové podfarbenie. Krásne veľké krvavé oko je olemované bielo smotanovým pol mesiacom. Dojem umocňuje krásne usporiadaný prísny dvojrad. RW 4, 23/10/4. Sem. 207/75, Ráj srdce x Athos.

LÍVIA, 475 M (Belička 2011) – Táto farba ma upútala ako niekedy sorta Kytice (Rýznar 1983). Horný okraj príjemne lilovo ružový, zvlneno čipkovaný. Spodný lupeň kvetu je pekne vyfarbený bielym jazýčkom, ohraničený lilavou farbou. Pekne uložený dvojrad. Stredný vosk, dobré podmienky rastu túto sortu predurčujú až do triedy 500. RW 3, 22/7/4. Sem. 207/105.

OKATÁ PARÁDNICA, 333 M (Belička 2011) – Okraj kvetu sfarbený do oranžovo lososovej smerom do stredu bledne vyfarbenie. Vnútorné oko, ktoré je červeno škoricové je na smotanovom podklade. Umocňuje pekný dojem. Stredný vosk, prísny dvojrad. RW 3, 23/9/4. Sem. 207/53, Ráj srdce x Letná búrka.

PLAMENIAK, 335 LM (Belička 2011) – Horný okraj tmavší pinkovo ružový zvlnený, čipkovaný. Spodné lupene sfarbené v biele oko, cez ktoré stredom vystrekujú vínové paprsky. Umocňujú príjemný dojem. Dobrú dĺžku klasu zdedila po matke (Ráj srdce). Prísny dvojrad. Udrží 9-10 otvorených kvetov. RW 3, 23/10/4. Sem. 207/73, Ráj srdce x Letná búrka.

PREDÁTOR, 354 M (Belička 2011) – Kvet je stredne červenej farby. Jeho zvláštnosť je, že okraj lupeňov je orysovaný 0,5 cm hnedokrémovou farbou. Stredný vosk, dvojradový. RW 3, 22/8/5. Sem. 207/163, Víla Dudinka x Zlatá horečka.

RAJATHOS, 341 M (Belička 2011) – Stavba klasu predpovedá, že bude úspešná na súťažiach. Ako semenáč stále bodoval. Prísny dvojrad, dobre uložené kvety na stonke. Okraj kvetu biely, podfarbený ružovou, zvláštne špičky, hrubý vosk, spodné lupene sfarbené v krvavo veľké oko olemované bielou linkou. Udrží vo váze 12 otvorených kvetov. RW 5, 23/11/4. Sem. 207/45, Ráj srdce x Athos.

ŽIARIVÝ FÉNIX, 435 M (Belička 2011) – Príjemná oranžovo lososová farba, smerom do stredu bledne v marhuľové sfarbenie. Zvláštny hrubý okraj, vosk, čipka. Spodný jazýček podfarbený marhuľovým odtieňom. Slabšie uchytenie spodného kvetu. Dvojradový. RW 4, 21/7/4. Sem. 207/162, Víla Dudinka x Ostrov lásky.

YAYA, 474 M (Křečková 2011) – Středně raná, zdravá a množivá odrůda, W3, R3.

ADÉLKA, 463 M (Domský 2011) – Příjemně zvlněné květy jsou světle bramboříkově růžové s výrazným brusinkově červeným okem, dlouhé výstavní klasy, super k řezu. Pochází ze dvou excelentních mečíků. Semenáč 83A, Kašpárek x Superlativ.

BĚLÁSEK, 201 M (Kříž 2011) – Velmi zvlněné voskové květy jsou krémově bílé, později bílé, zpočátku výrazné žlutě nazelenalé oko, které postupně vybledne. Z křížení Muriel x Bílá krajka.

JANŠTEJN, 301 M (Kříž 2011) – Zprvu se zelené puky otevírají do tuhého zvlněného krémově žlutě zeleného dekorativně zvlněného květu, který postupně zbělá. Výborně a zdravě roste.

LÍZÁTKO, 473 EM (Domský 2011) – Orchideově růžově zbarvené květy mají tmavě vínové, lehce zvlněné okraje a kontrastní sytě purpurové oko. Mnohem výraznější a jasnější barva než odrůda Pulchritude, 21 i více květů s dobrou substancí, velmi zdravý a množivý. Semenáč 261-07, Pulchritude x Měsíční třpyt.

LUXUSNÍ KRAJKA, 343 M (Kovařík 2011) – Světle lososově růžový s kouřovým nádechem, krémovým bílým hrdlem s růžovou kresbou. Klas má 18-20 puků, dlouho udrží 8-9 otevřených květů. Nápadně zřasený a silně voskový. Zdravý a velmi množivý kultivar. Semenáč S1, Bicentennial x Zuni Brave.

PELHŘIMOV, 473 M (Kříž 2011) – Květy jsou světle šeříkově levandulové se světlejším středem, jsou středně zřasené a dobře uchycené na dlouhých řezatelných klasech. Z křížení Valčík x Hradec Králové.

ROMANTICKÝ PODVEČER, 465 M (Domský 2011) – Vínově růžový, krémově žlutý střed, hrubá textura silně zvlněných květů. Dlouhé klasy lehce udrží nákvět 8-10 květů z 25-27 poupat. Semenáč 265-07, Lady Lucille x Regency.

STMÍVÁNÍ, 397 M (Domský 2011) – Krásně tvarované, středně zvlněné květy jsou cihlově hnědé, konce petálů černé, spodní tmavší, tenká celoobvodová bílá ořízka. Pěkné klasy s 21-22 puky udrží 8 najednou otevřených květů. Vynikající kombinace vlastností dvou velmi kvalitních rodičů. Semenáč 191-04, Caravan x Býčí krev.

ZIMNÍ KRÁL, 500 M (Domský 2011) – Obrovské bílé květy s nazelenalými středy, silná voskovitá substance. Dlouhé štíhlé klasy jsou výstavní s dvouřadým uspořádáním pevně uchycených květů, 25 poupat. Vitální a množivý. Semenáč 230-05, Pax x Kremrole.

MILUNKA, 537 LM (Kříž 2011) – Jen velmi nepatrně zvlněné květy jsou zářivě šarlatové až praporově červené s výrazným neónově modrým okem. Klasy jsou dlouhé, tuhé a odolné. Pochází z volného opylení odrůdy Inca King.

AĎA, 454 M (Vladár 2011) – Stredne červená s krémovou čiarkou z hrdla, RW 2, 140/70, 24/7/5. Sem. Vr 09/281-01.

AĽA, 370 M (Vladár 2011) – Bledá lila ružová, silné zriasenie i vosk. Víťaz Dudince 2006, RW 4, 130/60, 21/8/5. Sem. 06-227-02, Bambino x Hradec Králové.

IZIS, 463 EM (Vladár 2011) – Ružový s krémovým hrdlom, z hrdla tmavoružové čiarky, RW 3, 135/65, 20/8/5. Sem. 06-217, Alegória x Denisa.

MALÁ MIMA, 254 M (Vladár 2011) – Stredne červená miniatúra, na spodnom lupeni úzky lem, RW 3, 20/8/5. Sem. Vr 08-244, Bikaver x Januľa.

OĽA, 463 M (Vladár 2011) – Bledoružová, spodné lupene do oranžova, na nich lila oko s bielou čiarkou, trojfarebná kombinácia, RW 2, 130/70, 22/10/6. Sem. 266-01, Františka x open.

OTHELO, 599 M (Vladár 2011) – Červenohnedý s bledším hrdlom, na spodných lupeňoch červené oko so žltou čiarkou. Úspešný v ankete divákov v Rybniku 2010, RW 2, 140/70, 22/9/5. Sem. Vr 285-05, Fudge x open.

SUNSHINE REGE, 323 M (Vaník 2011) – Štíhla, skoro mini, farebne neprehliadnuteľná jemná oranžová so žltým stredom a oranžovým okom, V=130/55 cm, p. 20/6/4, R=3, W=3. Sem. LJE X DEK x FD 1-2, Len James Ellis x (Dekora x Fire Dance).

AROMATIC ROSE, 352F M (Vaník 2011) – Sýta ružová až svetločervená s nevýraznými svetlými lúčami na spodných lupeňoch, relatívne silná vôňa, celkom dobre množivá, V=125/55 cm, p. 15/5/5, R=2, W=2. Sem. F13/03/3, Rose Fragrance x Aroma.

COFFEE, 339 M (Lelek 2011) – Neobvyklé odtiene okrovej (aj lososovej) farby, na spodných lupeňoch tmavej okrovej, ju robia atraktívnou sortou, ktorú neprehliadnete na výstavnom stole. Naviac má peknú stavbu klasu, vysoký počet súčasne otvorených kvetov, dobrý nákvet a zdravie. Farebný kód 39 neobsahuje žiadna tabuľka, ale mala by, veď táto farba ide najbližšie k lososovej inej s okom. Ocenená na výstave v Rajeckých Tepliciach. Rumjanyje Ščotki x open.

SILVER FLAME, 495 M (Lelek 2011) – Unikátny lem! Kvety ohnivej červenej farby s 1 cm širokým strieborným lemom po obvode všetkých lupeňov! Popri nevšedne krásnej kombinácii farieb si cením kvalitnú stavbu, nákvet, vosk, množivosť. Ocenená na výstave v Poľskom Rybniku. Na poprednom mieste mojich TOP 10! New Age x Bombaj.

DROBČEK, 258 M (Lelek 2011) – Túto sortu mám v poznámkach s tromi výkričníkmi, čo ju radí medzi elitu môjho šľachtenia v kategórii malokvetých. Kvety sú síce menšie, ale krásne, v odtieňoch strednej až tmavej karmínovej farby. Doménou – ako u väčšiny miniatúr – je dĺžka klasu (cca 1,7 m), počet pukov, bezchybný nákvet a vitalita. Ocenená na nejednej výstave. Olívia x Black Pearls.

DIAMONDSGURU, 475 M (Lelek 2011) – Lilavé farby sú zvýraznené veľkým tmavo purpurovým znakom na spodných lupeňoch, ktoré sú ozdobené výrazným širokým bielym lemom. Oko je dedičstvo kríženia s cv. Harlequin. Kto má rád „okaté", nemala by mu chýbať v zbierke. Pulchritude x Harlequin.

POKER, 259 LM (Lelek 2011) – Jedna z mojich zaujímavých miniatúr. Ani neviem popísať túto jedinečnú farbu. Snáď takto: žiarivá cviklová až červená (stredný odtieň) na všetkých lupeňoch + tmavé žíhanie na spodných dvoch lupeňoch, ktoré sú karmínové až čierne (s bielymi šípmi). Tieto farby a znaky sa vyskytujú pravidelne na každom kvete. Vysoká zdravá rastlina s veľkým počtom kvetov a pukov (24 a viac) usporiadanom v striedavom dvojrade. Napriek jednoduchej stavbe kvetov, sorta upúta na záhone. Olívia x Black Pearls.

SLNEČNÝ KVET, 455 M (Lelek 2011) – Vysoká vitálna rastlina s farbami slnka. Zriasené silne voskové kvety sú trojfarebné. Bielo krémové hrdlo prechádza do jasnej červenej so žilkovaním, pričom nariasené okraje kvetov sú vanilkovo žlté. New Age x Anna Leorah.

ZVODNÉ OČI, 465 M (Lelek 2011) – Veľké hrdlo malinovej farby prechádza na spodných lupeňoch do elegantného širokého, pravidelného, zriaseného lemu, citrónovo žltej farby. Vysoká pevná rastlina má mierne jednoradové usporiadanie voskových kvetov, avšak očarí svojimi krásnymi farbami. Pulchritude x Anna Leorah.

BELLEVUE, 477 LM (Rýpar 2011) – Sytě vínově levandulový s bílým hrdlem. Kvalitní zvlnění i vosk, perfektní soutěžní dvouřad. Výška 130/70 cm, počet puků 24/10/5, květ 12 cm. Semenáč č. R 954, Dandy x Pulchritude.

HATTRICK, 375 M (Rýpar 2011) – Exot ve vínově levandulových odstínech s tmavším žilkováním, plisovaným okrajem květů a dobrou stavbou klasu. Výška 115/63 cm, počet puků 24/10/5, květ 10 cm. Semenáč č. R 982, Malá čarodějka x open.

LAGUNA, 485 M (Rýpar 2011) – Sytě modrofialový s bílým okem, silně zvlněný a voskový, se skvělou dvouřadou stavbou. Výška 120/65 cm, počet puků 23/8/4, květ 11,5 cm. Semenáč č. R 989, Okoboji Belle x Modrovous.

PREMIUM, 300 M (Rýpar 2011) – Čistě bílý, zvlněný s výbornou soutěžní stavbou. Zdravý a množivý. Výška 120/65 cm, počet puků 23/10/5, květ 11 cm. Semenáč č. R 974, Extračistota x Polaris.

KORENEC, 410 M (Mikulášek 2011) – Jasná smotanovo zelená so vzorným dvojradom a dobrým zriasením. Za priaznivých podmienok udrží 12 i viac kvetov z celkových 24. V-145/75, p-24/12/6, R3, W3. Kríženie Clarence's Choice x Figaro.

BRILANTNÝ JAZYK, 411 M (Mikulášek 2011) – Mliečno biela so žltým stredom olemovaným jemným purpurovým lemom. V-135/60, p-22/8/6, R2, W3. Kríženie Syrákov x Bambino's Bib.

NOVINA, 443 M (Mikulášek 2011) – Staro ružová s červeno karmínovým jazykom na broskyňovom základe. Pevné uchytenie kvetov na pevnom klase. Kríženie Bryanne Nicole x Mama Ama.

KEJDA, 510 M (Mikulášek 2011) – Krémovo žlto zelená, vysoká s dlhým klasom a veľkým kvetom., V-150/75, p-24/10/6, R3, W3. Kríženie Clarence's Choice x Figaro.

ARAMIS, 411 EM (Novák 2011) – Krémově bílý, na spodních petálech intenzivní žlutozelená a karmínově hnědá oka se světlou ryskou. Neobvyklá kombinace barev. Otvírá 6-8 silně zřasených a voskových květů. Dlouhé dvouřadé klasy nesou 22 a více puků. Hallmark x 3200/48.

BAGDÁD, 499 LM (Novák 2011) – Luxusní, nevšední odstín srnčí hnědi, do středu světlejší, hnědočervené oko, okraje petálů tmavší. Roste vitálně a vytváří pěkné, zvlněné dlouhé klasy s 20-22 poupaty. Tato odrůda je velkým přínosem v tomto barevném odstínu. Bombaj x Otello.

BAREVNÝ PŮVAB, 463 M (Novák 2011) – Světle lososově růžový s tmavšími znaky na spodních petálech. Pěkně zkadeřené a voskové květy jsou uspořádané do dvouřadu. Klasy nesou 21-24 poupat, otevírá 6-9 květů. Velmi zajímavá kombinace pastelových barev. Dobrý propagátor v této barvě, ideální výstavní i řezová odrůda. Pulchritude x Metuje.

DÝMOVÁ CLONA, 493 LM (Novák 2011) – Zvláštní odstín fialové s kouřovým nádechem, střed krémový, lososově lemovaný a bílé oko na spodních petálech. Dvouřadé klasy nesou 22-24 poupat, květy jsou zvlněné a voskovité, otevírá 6-9 květů. Výborná novinka, díky své barvě, vzhledu a zdravosti je atraktivní jak pro výstavní účely, tak i pro trh květin. Šokoladnica x Red Cloud.

ERUPCE, 427 EM (Novák 2011) – Tato unikátní novinka má květ ostře oranžový, na celém květu červená oka s bílou ryskou. Klasy jsou vyšší, rovné, s delšími stonky. Nesou 21-23 puků, mají dvouřadé uspořádání, otevírá 6-8 puků, které

jsou silně zřasené a voskové. Výborná výstavní novinka. Purpurový samet x Táborák.

EXTÁZE, 465 M (Novák 2011) – Cyklámově růžový, bílé konce spodních petálů s velkými karmínovými oky. Ojedinělá kombinace barev. Klas je dvouřadový s 20-24 puky, které jsou zvlněné a voskovité, otevírá 6-9 květů. Odrůda je vhodná pro výstavy i k řezu. Moderna x Marsianka.

HOREČKA, 441 EM (Novák 2011) – Bílý se světle růžovým prolínáním, na spodních petálech rumělková skvrna. Klas je výrazně dvouřadový, dlouhý s 22-25 puky, květy jsou silně zvlněné i voskové. Kvalitní a perspektivní novinka vhodná hlavně pro výstavy. Homecoming x Melody.

KRALEVIC, 461 LM (Novák 2011) – Nápadné, bílo růžové květy s výrazným tmavě purpurovým znakem na spodních petálech. Klasy jsou dvouřadé, nesou 21-23 puků, otevírá 6-8 puků, které jsou silně zřasené a voskové. Velice zdravá, množivá výborná odrůda vhodná na výstavní stoly, též vhodná i pro řez květů. Krásná okatá odrůda. Tango x Sindibád.

POLIBEK UPÍRA, 458 M (Novák 2011) – Nádherná tmavě červená barva, spodní petály a okraje jsou tmavší. Květy jsou pěkně zvlněné, voskovité. Klasy mají 21-23 puků, otevírá 6-8 puků. Výborná řezová odrůda, množivá. Black Sabbath x King of Spades+Ebony Beauty.

RŮŽOVÝ DÉŠŤ, 453 M (Novák 2011) – Červené květy s bílým melírem po celém květu, který je voskový a pěkně zřasený. Klasy nesou 21-23 poupat, otevírá 6-8 květů. Odrůda je vhodná jak pro výstavy, tak i pro trh květin. Tango x Sindibád.

SKOŘICOVÁ KAŠE, 411 LM (Novák 2011) – Smetanová s nádechem světlé růžové, na spodních petálech v hrdle světle hnědočervená rozpitá skvrna. Klas je výrazně dvouřadový, s 21-23 puky, květy jsou zvlněné s dobrou voskovitou substancí, otvírá 7-9 květů. Odrůda vhodná hlavně pro výstavy, ale i pro trh květů. Sladká Michaela x Marsianka.

STŘÍBRNÝ LOSOS, 427 M (Novák 2011) – Velice atraktivní tmavě zářivě oranžový, tmavší oko - stříbrobíle lemované. Klas je vysoký, má 21-23 puků, které jsou středně zvlněné, otevírá 6-8 puků. Velmi dobře se pěstuje, je velmi atraktivní svou neobvyklou signální barvou, vhodná jak pro výstavy tak i k řezu. Marsianka x Dafne.

SVĚDOMÍ, 485 M (Novák 2011) – Středně modrá, do středu světlejší s velkým krémovým okem. Květy jsou rozšířené, pevně uchyceny, klas je dvouřadý s 20-23 poupaty, květy jsou zvlněné a voskovité, otevírá 6-9 květů. Výborná, vitální novinka vhodná pro výstavní účely i pro řez klasů. Moderna x Blue Bayou.

Chvála stáří

Jana Křečková

Zvolila jsem podivný nadpis... Kdo si pomyslí, že narážím na věkový průměr v naší organizaci, bude bohužel zklamán. Stáří by se mělo samozřejmě ctít ve všech oblastech. Já ale budu psát o odrůdách gladiol.

Miluji staré odrůdy! Mám ráda všechny ty Violetty, Priscilly, Traderhorny, Divinity! Obdivuji jejich vitalitu – přežít čtyřicet let v „produktivním věku", to je přece

nádherné... Dnešním jazykem by se řeklo „navzdory kultu mládí stále drží krok i v tlaku perspektivních následovníků". Udržely se, i když trend šlechtitelů dávno odešel jiným směrem. Jsou krásné. (A protože až sem slyším vaše rozhořčené námitky, upřesňuji: pro mne jsou krásné). Jsou živé, zdravé a množivé a zřejmě jsou i žádané, protože ani z renomovaných katalogů je zatím prodejci nevyškrtli.

Některé mám na zahradě jako kalendář. Koroljeva Estrady – zářivé barvy: ten rok se mi narodilo první dítko. Rose Supreme – něžná kombinace roku, kdy jsem opustila základní školu a Emerald Ripple z roku, kdy jsem – celá zelená – odmaturovala. Nebo taková Nova Lux: příliš se jí u mě nedaří, jestlipak to není tím, že se ten rok narodil můj věčně nemocný bratříček...? A pak ty, které jsou starší než já... Friendship, Peter Pears a hlavně Oscar, král mezi všemi. Pěstovala ho už moje babička. Dívám se na něj a mám dvě přání: vyšlechtit odrůdu, kterou by pěstovala i má budoucí vnoučata – a vypadat v jeho věku také tak báječně!

Moje šľachtenie kosatcov

Anton Mego

Tak ako v iných krajinách, tak aj na Slovensku kosatce patria medzi najstaršie a najznámejšie kvety našich záhrad. Nevieme si predstaviť, že by naše prastaré a staré mamy nemali v záhrade kosatce. I keď poznali iba žltý a fialovo modrý, predsa okolo nich chodili s úctou.

Prvé nálezy so symbolikou kosatcov pochádzajú z rokov 2000 až 3000 pred naším letopočtom. V Egypte kvet kosatcov symbolizoval silu a majestátnosť, podzemok bol surovinou na výrobu voňaviek, liečiv a pridávali ho do jedál. V starovekej Kréte bol kvetom kráľov i kvetom bohyne Iris.

Prví, ktorí začali nezávisle od seba s výsevom semien kosatcov, boli začiatkom 19. storočia Nemec von Berg a Francúz de Bure. No prvým šľachtiteľom bol Francúz Lemoine, ktorý v roku 1840 uviedol na trh odrodu M-me Chereau. Jeho nasledovníkmi boli začiatkom minulého storočia Francúz Fernand Denis a Angličan Foster. Do zlatej knihy šľachtenia bradatých kosatcov sa neskôr zapísali Bliss, Dykes, Williamson, Cayeux, Goos, bratia Sassovci a mnoho iných.

Kosatce som začal pestovať v roku 1986. Ako to v živote chodí, každý začiatok býva ťažký a nemal som to uľahčené ani ja. Nemal som potrebné skúsenosti, vedomosti ani dostatočné informácie. Zohnať kvalitné kosatce bol najväčší problém. V čase komunizmu dovoz kosatcov zo zahraničia bol takmer nemožný. Spomínam ako som si zobral z banky pôžičku, aby som si mohol kúpiť cca 25 kultivarov pestovaných na Slovensku. Pritom to neboli žiadne oslňujúce novinky, ale bežne pestovaný sortiment.

Napriek tomu, že kosatce som pestoval od roku 1986, prvých 9 kríženi som urobil až v roku 1991. Ako úplne prvé kríženie bolo ALTRUIST x SEA OF JOY. Keď si s odstupom času spomínam na prvé pokusy kríženia, vyvoláva to vo mne úsmev. Vedel som kde má kvet peľ, no nemal som žiadnu predstavu, na ktorú časť kvetu ho mám naniesť. Snáď som peľ naniesol na všetky časti kvetu, vrátane beards (kefiek-bradky). Nemal som dostatočné informácie a hlavne malú genetickú základňu pre rodičovstvo. Napriek vynikajúcim výsledkom šľachtiteľov na Slovensku v šľachtení kosatcov v 80-tych rokoch, nastalo obdobie veľkého útlmu na konci 90-tych rokov.

No a práve v tomto období som začal pestovať a šľachtiť kosatce. Nebolo to ľahké obdobie. Postupom času som si zohnal literatúru, zoznámil sa s pánom Muškom, nestorom šľachtenia kosatcov na Slovensku, od ktorého som čerpal informácie.

Každý rok som postupne zvyšoval počet kríženi až k súčasným 300-500 kríženi ročne. V prvých rokoch šľachtenia som sa zameral hlavne na modré a tmavofialové kultivary, respektívne kríženia boli chaotické a bez koncepcie. Z tohto obdobia bolo aj kríženie v roku 1993 Edith Wolford x Queen in Calico, z ktorého pochádza SLOVAK PRINCE (Mego '03), ktorý v USA získal v roku 2009 Wister medal. Veľmi zaujímavé bolo kríženie Honky Tonk Blues x Rustler z roku 1995, z ktorého pochádza TITVAN (Mego '01) a BRATISLAVAN (Mego '11). Z kríženia v roku 1996 Conjuration x Twilight Blaze pochádza UJLAK (Mego '07). Z tohto roku pochádza ešte kríženie Hello Darkness x (Incantation x Darkside), z ktorého vznikol SLOVAK SAPPHIRE (Mego '08), ktorý získal v roku 2003 vo Florencii 2. miesto a ocenenie „Chamber of Commerze Prize", ďalej ocenenie „Louise Branch Cup" a v USA v roku 2009 ocenenie HC.

Ešte zaujímavým krížením z tohto obdobia bolo Twilight Blaze x Night Attack. Všetky tieto spomenuté kríženia, boli dlhé roky používané ako „PARENTAGE-M" v mojom šľachtiteľskom programe. Nájdeme ich aj v mojich posledných introdukciách.

Postupom času som začal plánovať a vytyčovať smer, ktorým by som sa mal uberať. Dopomohol k tomu aj pád komunizmu a socialistického zriadenia. Nastalo obdobie kedy bolo možné bez problémov rozšíriť sortiment dovozom z USA, získať priame informácie a rozšíriť skúsenosti cez osobné kontakty (aj keď na colnici som nepocítil, že sa zmenil režim).

Medzi moje najlepšie introdukcie považujem z roku 2010: BRATISLAVAN PRINCE, CLOTHO'S WEB, PERFECT LADY a ZLATOVLÁSKA. K tomu ešte patrí GOING GREEN z roku 2008. Veľmi zaujímavé sú semenáče z BRATISLAVAN PRINCE (AM-04/1595-5 a AM-06/2141-5), semenáče z CLOTHO'S WEB (AM-07/2803-2 a AM-07/2803-7). Taktiež z kultivaru ZLATOVLÁSKA mám mnoho perspektívnych semenáčov. Veľmi zaujímavým kultivarom je TATRAS EAGLE, ktorý získal v roku 2010 2. miesto vo Florencii. Taktiež 4. miesto a ocenenie najlepší komerčný kultivar pre BEAUTIFUL VICTORIA, ktoré získal v roku 2010 vo Florencii, ho radí medzi perspektívne kultivary.

Od začiatku šľachtenia až po tento rok som urobil 4 288 kríženi kosatcov. Mám vyselektovaných vyše 500 semenáčov. Bol by som veľmi rád, keby som z nich vybral niekoľko kvalitných kosatcov, ktoré by boli prínosom do rodiny týchto nádherných kvetov nazývaných aj „orchidei severu".

Oblasť kde pestujem kosatce (Bratislava a Nitra), spadá do Podunajskej nížiny až pahorkatiny. Pôda, ktorá sa tu nachádza je hlinitá - stredne ťažká, ktorá obsahuje veľa prachových častí. Je to najlepšia a najúrodnejšia poľnohospodárska pôda. Aj rozbor z mojej záhrady potvrdzuje tento typ pôdy. Má pH 6,8 a vysoký obsah fosforu, draslíka a horčíka. (Hoci pre kosatce by bola vhodná menej výživná pôda). Pozemky, na ktorých pestujem kosatce, majú mierny svah, takže je zaručená dostatočná drenáž. (Toto neplatilo pre minulý rok, kedy atypické katastrofálne daždivé počasie mi zlikvidovalo veľké množstvo kosatcov.)

Vysadené kosatce mám na ploche cca 8 árov. Cca 10% tvoria kultivary a 90% tvorí výsadba vyselektovaných a nevyselektovaných semenáčov.

Okrem kosatcov sa venujem šľachteniu ľalií, ktoré sú rovnako blízke môjmu

srdcu ako kosatce. Aj u ľalií robím každoročne 300-500 krížení a plocha, na ktorej sú vysadené, je približne rovnaká ako u kosatcov.

Voľný čas prakticky nemám. Práca s ľaliami a kosatcami mi pokryje všetok voľný čas. Samozrejme je to aj tým, že chodím do práce, ktorá je mojou živiteľkou. Napriek tomu som nesmierne rád, že sa môžem venovať tak nádherným kvetom. Veď okrem samotných kosatcov a ľalií som spoznal veľa vynikajúcich ľudí a získal veľa dobrých priateľov.

American Iris Society Awards 2010

THE DYKES MEDAL
58 PAUL BLACK (Thomas Johnson)
Pronásledovatelé:
51 DAUGHTER OF STARS (Donald Spoon)
45 STARRING (Joseph Ghio)
32 DRAMA QUEEN (Keith Keppel)
26 HOLLYWOOD NIGHTS (Roger Duncan)
25 CAT'S EYE (Paul Black)
23 MILLENNIUM FALCON (Brad Kasperek)

THE JOHN C. WISTER MEDAL - TB
84 DECADENCE (Barry Blyth)
57 WINTRY SKY (Keith Keppel)
56 CRACKLING CALDERA (J. T. Aitken)
Pronásledovatelé:
50 TOUR DE FRANCE (Keith Keppel)
42 GOT MILK (J. T. Aitken)
32 CELESTIAL EXPLOSION (Richard Tasco)
31 OKAPI POPPY (Brad Kasperek)
28 CHIEF JOHN JOLLY (Tom Parkhill)
28 OREO (Keith Keppel)
27 DOROTHY DAVENPORT (Hooker Nichols)
26 LADY OF LEONESS (Donald Spoon)

THE KNOWLTON MEDAL - BB
79 EYE CANDY (Keith Keppel)
Pronásledovatelé:
49 BERMUDA TRIANGLE (Anna & David Cadd)
48 BE MY BABY (Paul Black)
37 HEART OF AFRICA (Brad Kasperek)
34 CONGO BONGO (Brad Kasperek)

THE HANS AND JACOB SASS MEDAL - IB
81 RUBY SLIPPERS (Keith Keppel)
Pronásledovatelé:
73 CONCERTINA (George Sutton)
37 SPICED PEACHES (Paul Black)
36 JUMP START (Keith Keppel)
31 DUDE (Keith Keppel)
31 MARIPOSA WIZARD (Richard Tasco)

THE WILLIAMSON-WHITE MEDAL - MTB
65 SAILOR'S DREAM (Kenneth Fisher)
Pronásledovatelé:
62 DANCING LILACS (Stephanie Markham)
60 MISSUS BEE (Charles Bunnell)
48 THAT'S RED (Kenneth Fisher)
44 CONNECT THE DOTS (Lynda Miller)

THE COOK-DOUGLAS MEDAL - SDB
54 ULTIMATE (Tom Johnson)
Pronásledovatelé:
40 FIRES OF FIJI (Paul Black)
33 BOURGEOIS (Paul Black)
32 BLUEBERRY TART (Chuck Chapman)

THE CAPARNE-WELCH MEDAL - MDB
55 CHEMISTRY (Paul Black)
Pronásledovatelé:
48 FISSION CHIPS (Keith Keppel)
38 POKEMON (George Sutton)
32 PIXIE KISSES (A. & D. Willott)

THE CLARENCE G. WHITE MEDAL - AR a AB
40 RIVERS OF BABYLON (Lowell Baumunk)
Pronásledovatelé:
21 PINK SERAPH (Howard & Irene Shockey)
16 MASADA'S GLORY (James Whitely)
14 KALIFA'S FORTUNE (Robert Annand)

THE WILLIAM MOHR MEDAL - AB
28 ULALENA (George Sutton)
Pronásledovatelé:
18 RETURN TO AGA (Robert Annand)

5 KARAMEL PIZAZZ (D. L. Shepard)

THE FOUNDERS OF SIGNA MEDAL - SPEC
54 RASPBERRY SLURP (Rita Butler)
Pronásledovatelé:
39 VERSICLE (Marty Schafer/Jan Sacks)
26 FOXCROFT FULL MOON (Katharine Steele)
22 CROUCHING TIGER (Eric & Bob Tankesley-Clarke)

THE RANDOLPH PERRY MEDAL - SPEC-X
80 ALLY OOPS (Dana Borglum)
Pronásledovatelé:
44 FOR JAY (Jill Copeland)
32 LITTLE CAILLET (Ken Durio)
23 SIBTOSA DUCHESS (Tomas Tamberg)

THE SYDNEY B. MITCHELL MEDAL - CA
20 WILD SURVIVOR (William Plotner)
Pronásledovatelé:
10 STAR OF WONDER (Joseph Ghio)
9 BLUE PLATE SPECIAL (Joseph Ghio)
8 SANTA ROSALITA (Joseph Ghio)
7 MOCHA MELODY (Alphild Lind)

THE MARY SWORDS DEBAILLON MEDAL - LA
41 NIGHT THUNDER (Richard Morgan)
Pronásledovatelé:
36 RASPBERRY RILLA (Rilla Hickerson)
34 ANN FAITH (M. D. Faith)
26 ENVIABLE (M. D. Faith)

THE MORGAN-WOOD MEDAL - SIB
73 HERE BE DRAGONS (Marty Schafer/Jan Sacks)
Pronásledovatelé:
50 LAVENDER FAIR (Robert Hollingworth)
44 CHINA SPRING (Bob Bauer/John Coble)
44 BANISH MISFORTUNE (Marty Schafer/Jan Sacks)
39 BUTTER AND CREAM (Currier McEwen)
37 SALAMANDER CROSSING (Marty Schafer/Jan Sacks)

THE ERIC NIES MEDAL - SPU
40 MISSOURI DREAMLAND (O. D. Niswonger)
Pronásledovatelé:
30 SPEEDING STAR (Anna & David Cadd)
29 HICKORY LEAVES (O. D. Niswonger)
22 KISS OF CARAMEL (Anna & David Cadd)
17 BUTTER RIPPLES (B. Charles Jenkins)
14 LACED SUNSHINE (D. L. Shepard)

THE PAYNE MEDAL - JI
34 SUE JO (Donald Delmez)
Pronásledovatelé:
22 DIRIGO RED ROCKET (John White)
21 RIVULETS OF WINE (J. T. Aitken)
16 BLUSHING SNOWMAIDEN (Chad Harris)
16 FRECKLED PEACOCK (Chad Harris)

THE WALTHER CUP
92 EYE OF THE TIGER (Paul Black) SDB
Pronásledovatelé:
76 TREE OF SONGS (Marty Schafer/Jan Sacks) SIB
69 LADY OF THE NIGHT (Paul Black) BB
67 MONTMARTRE (Keith Keppel) TB
59 HUMORS OF WHISKEY (Marty Schafer/Jan Sacks) SIB
53 RAYOS ADENTRO (Carol Morgan) MTB

AWARD OF MERIT
TALL BEARDED - AM
142 GYPSY LORD (Keith Keppel)
75 WILD ANGEL (Thomas Johnson)
71 JAZZ BAND (Keith Keppel)
69 KATHY CHILTON (Frederick Kerr)
68 PARISIAN DAWN (Keith Keppel)
67 ABSOLUTE TREASURE (Richard Tasco)
55 HIGH CHAPARRAL (Schreiner's Gardens)
51 DANCE RECITAL (Keith Keppel)
51 GLAMOUR PANTS (Barry Blyth)
46 BELLE DE PROVENCE (Lowell Baumunk)
45 ARISTOCRACY (Keith Keppel)
44 RHINELANDER (Schreiner's Gardens)
43 SATURN (Tom Johnson)
42 FORTUNATE SON (Schreiner's Gardens)
41 ITALIAN VELVET (Keith Keppel)
41 SHARPER IMAGE (Paul Black)
39 SECONDHAND ROSE (Ginny Spoon)
37 GUARDIAN ANGEL (Keith Keppel)
36 BAMBOO SHADOWS (Keith Keppel)
36 BLACKALICIOUS (Schreiner's Gardens)
36 DESIGNER'S ART (Frederick Kerr)
36 GUATEMALA (Tom Johnson)
36 PEGGY SUE (Larry Lauer)
36 SECRET RITES (Keith Keppel)
36 PADDED SHOULDERS (Paul Black)
Pronásledovatelé:
34 BENEATH MY WINGS (LeRoy Meininger)

34 CRIMSON LIGHTS (Barbara Nicodemus)
34 SUN POWER (Tom Johnson)
33 LOOKY LOO (Richard Ernst)
33 WAIMEA CANYON SUNRISE (Larry Johnson)
32 BON APPETIT (J. T. Aitken)
32 DANGEROUS MOOD (Schreiner)
32 SANTA WAS HERE (O. D. Niswonger)
31 BOLD EXPRESSION (Richard Ernst)
30 HIGH CLASS (Paul Black)
30 WARRANTY (Tom Johnson)
30 YOSEMITE NIGHTS (George Sutton)
29 BOWLED OVER (Joseph Ghio)
29 CITY OF GOLD (Paul Black)
28 DUSKY HE-MAN (Gerald Richardson)
28 LADY LAREE (Ann Barrows)
28 MIAMI BEACH (Keith Keppel)
28 MOONLIT WATER (Keith Keppel)
28 PHOTOGENIC (Joseph Ghio)
28 PURPLE PEOPLE EATER (Anna & David Cadd)
28 ROCKET RANDY (Tom Burseen)

Chemie co nejméně

Milan Prachař

Vážená redakční rado Gladirisu.

Dovolte mi, abych pěstitelům, kteří se snaží co nejméně používat chemické přípravky na zahradě, popsal své zkušenosti a podělil se o své výsledky, a to nejen s pěstováním mečíků.

Hnojení zálivkou ředěnými kvašenými holubinci používám již delší dobu. Při kvašení vzniká velký zápach a já zálivku doporučuji aplikovat jen v pozdních večerních hodinách, neboť zápach se nemile šíří i k sousedům. Mám 100 a 200 litrové plastové nádoby až v zadní části zahrady, za kterou je jen kopřivové pole. Sadím hlízy mečíků do dvouletého kompostu, který produkuji z vlastních zdrojů, rostlinný odpad, drobné větvičky, listí a posečená tráva. Jednotlivé vrstvy očkuji násadou žížal ze zralého kompostu a prolévám urychlovačem kompostování (ne však chemií koupenou v obchodě, ale vlastní, vyrobenou z 5 denního zákvasu kopřiv). Touto technologií produkuji polokompost 3x v roce. Kompost založený na podzim, čili polokompost, používám k výsadbě a rychlení brambor. Protože neřády, hryzce a hraboše, nelze 100% vyhnat a odstranit ze zahrady (mají rej u sousedů a ke mě přicházejí sežrat zeleninu a okousat kořeny stromů), zavedl jsem si pěstování brambor v bedničkách z umělé hmoty (nevratné bedničky ze supermarketu). Na podzim si rozložím 100 ks bedniček na plochu země, přidám do poloviny bedničky kompost z předchozího roku. Začátkem března, pokud to počasí dovolí (nesmí být již noční mrazy), položím do každé bedničky 2 brambory velmi rané odrůdy „Magda". To vše zasypu novým letošním polokompostem. Na to pak postupně jak nať dorůstá mulčuji posekanou trávu.

Výhody:

1) nemusí se přikopávat,

2) nemusí se odstraňovat plevel,

3) narostlé brambory se nemusí kopat nebo vyorávat, jen se vysypou z bedýnek.

Následně kompost použiji ještě pod okurky nakládačky. Při výsadbě hlíz mečíků do dvouletého kompostu používám tak zvanou lopatovou metodu. Na jaře před výsadbou benzínovým kypřičem rozmělním kompost a lopatou do příslušné hloubky 6-12 cm udělám řádky.

Brut gladiol zásadně vysévám v říjnu a nachází se plných 12 měsíců v zemi. A to v

dvouletém kompostu.

Před vyjmutím, ještě v říjnu uřežu květy gladiol, které dávám zeťovi pro dekoraci na podzimní zahrádkářskou výstavu. Výsadbu gladiol a brutu zalévám zásadně jen zákvasem (viz popsáno). Před třemi lety 30-ti minutové krupobití koncem května zničilo vše co bylo v zahradě. Mečíky v té době měly již 4 listy. Vše bylo rozbito na cimprcampr. Vypadalo to velmi žalostně. Protože nebylo již co ztratit, vsadil jsem vše na jednu kartu, vyprodukoval jsem v sudech 3-4 denní výluh z kopřiv. Vodu používám jen dešťovou, kterou si na jaře nachytám do sudů, cca 3000 l. Po této pohromě jsem 2x týdně z konve bez kropítka zaléval potrhané listí, které bylo potlučeno kroupami velikosti kostkového cukru s velmi ostrými hranami. Tehdy po krupobití jsem naplnil všechny kompostéry listím i se vším opadaným ovocem. Z česneku zbyly taktéž jen pahýly a tento již nenarostl. Žasl jsem jak za 14 dnů se rány na listech zacelily, narostly zbývající listy a světe div se, narostly nádherné klasy, které vyjímečně pěkně kvetly.

Když jsem se potkal v tomto roce na Floře Olomouc s přítelem MUDr Křížem a hovořili jsme o tom, co se přihodilo, a jaké byly výsledné hodnoty, řekl, že rostliny vynaložily veškerou svou sílu ke své záchraně. Hlízy po vyjmutí z kompostové zeminy vykazovaly velmi dobrý zdravotní stav. Od té doby v období růstu zalévám jen výluhem kopřiv, slepičinců a králičinců. Totéž dělám i u brutu.

Kopřiva, kterou můžeme nazvat plevelem, roste téměř všude (na vesnici i ve městě v parcích, atd.) Vyhovuje jí kyselá půda. U mne roste za plotem zahrady. Je to nedoceněný plevel.

1) Z prvních jarních kopřiv se dělá špenát

2) Od dubna do října je to ideální krmivo pro králíky, doporučuje se ke krmení hned z jara, neb pampelišky a první tráva je velmi nebezpečná. Mladé králíky to nadýmá a likviduje.

3) 1-2 denní výluh z kopřiv používám proti mšicím.

4) 3-4 denní výluh používám proti houbovým chorobám u gladiol, rajčat a okurek,

5) 5 denní výluh urychluje zrání kompostu

6) 10denní výluh působí jako stimulátor a údajně zvyšuje výnosy rajčat, paprik a okurek až o 25%,

7) 3-4 týdenní výluh s kuřincem a králičincem je dobrým hnojivem i pro gladioly.

8) sušené kopřivy se přidávají do krmné směsi pro slepice, aby nesly vajíčka i v zimě,

9) řezané kopřivy se šrotem jsou vůbec nejvýživnějším a nejlepším krmivem pro domácí zvířata a drůbež.

Hlízy gladiol ani brut nemořím před sázením ani po sklizni.

Za nedeštivého počasí rycími vidlemi vyryji mečíky, ulomím stvol u hlízy, 3 týdny nechám oschnout v polostínu, pak odstraním starou hlízu a brut a z hlízy odstraním všechny slupky.

Důvod: ihned mám přehled o zdravotním stavu hlíz, neumožním pod slupkou přezimování třásněnky, nakladení vajíček a vylíhnutí larev, které nejvíce škodí. Nemořím, jak jsem již uvedl.

Opatření po výsadbě proti třásněnce. Osvědčilo se mi a několik let již praktikuji, že obvod záhonu s gladiolami vysadím aksamitníkem vysokým asi 1 m, intensivně kvetoucím, pomerančové barvy. Od doby, kdy se u záhonů vysazuje aksamitník nemám problémy s třásněnkou. Možná tomu napomáhá i zápach ze zálivky.

V době, kdy jsem musel odejít z výboru Gladiris z důvodu změny povolání, odešel jsem z technologie výroby dvojkolí na obchodní oddělení dvojkolí. Bylo mi služebně přiděleno teritorium: Polsko, Rusko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Makedonie, Albánie, Slovinsko, Chorvatsko, Srbsko a Černá hora. Vzhledem k tomu, že jsem přestal být pánem svého času a 2/3 měsíce po dobu 15 let jsem byl v zahraničí, musel jsem přerušit jak práci ve výboru tak i pěstování mečíků. Hlízy cca 300 kultivarů jsem sesypal do jedné bedničky a dal zeťovi, který dostal 50 arů od svého otce na stavbu domku, zahrádky a kus pole. Místo mne sadil a sklízel gladioly do vázy v domácnosti a do váz na hřbitov. Tímto pěstitelem je zeť, manžel mé dcerky, po které jsem pojmenoval kultivar OLINKA.

Protože část pozemku je součástí 3 ha pole, obdělává se traktorem a každoročně trochu hnojí kravským a králičím hnojem, který byl dobře vyzrálý. Po dobu 15 let zeť neprováděl na gladiolech žádné jiné hnojení, nedělal postřiky proti houbovým chorobám, pouze ruční plečkou odstranil z meziřádků plevel a když bylo sucho, vůbec nezaléval. Pouze obsazoval obvod záhonu zmíněným aksamitníkem. Za tu dobu bez veškeré prevence se postupně vytratily choulostivé, především zkadeřené kultivary a v současné době jen převládá barva červená. Těch téměř 15 let sázel hlízy na jeden záhon rok co rok. Protože postavil domek a není podsklepen, měl problém s přezimováním gladiol. Jeho otec dělá každoročně krecht na přezimování brambor, tak dal cca 300 ks do bedýnky a do krechtu k bramborám, hlízy byly nahé, bez slupek. V dubnu před výsadbou brambor otvírají krecht. Hlízy mečíků vykazují výborný stav, nejsou vůbec zaschlé.

Jak na to – můj diskusní příspěvek, přečteno na výroční schůzi Gladirisu v Otrokovicích (únor 2011).

Nevzcházejí Vám bruty mečíků, nebo vzcházejí nepravidelně a pozdě?

1) Pak se slupka brutu nožíkem sloupne. Metoda pracná, není možné ji praktikovat ve velkém, takto se připravují k výsadbě jen nejvzácnější odrůdy.

2) Metoda máčením ve vodě (po dobu dvou dnů, vodu několikrát vyměnit), pak bruty vysušit a znovu uskladnit. Vyplaví se látky bránící klíčení. Metoda pracná, pro každou odrůdu musí být zvláštní nádobka nebo síťka.

3) Nová metoda, máčení brutu v Savu po dobu 4,5 hodiny, úspěšná metoda, ale je nutno po ošetření ihned sázet.

4) Metoda výsadby brutu na podzim se jeví jako nejlepší a úspěšná. Při holomrazech nutno mulčovat.

Máte potíže s drátovci v půdě? Nechcete-li je likvidovat chemickou cestou, pak vyzkoušejte metodu bramborovou. Větší brambor rozkrojíte v půli. Do každé pak zapíchnete špejli (z důvodu orientace), zahrňte půdou řeznou stranou dolů. Rozmístěte co metr a kontrolu dělejte co 3 dny. Drátovci zalezou do brambor a každé 3 dny je pinzetou vybírejte (brambor pak lze použít pro další lov).

Věnujte se integrované ochraně rostlin, tj. úspornému používání chemických přípravků, aby se co nejméně narušovala biologická rovnováha mezi užitečným a škodlivým hmyzem. Ochraňujte slunéčka a jejich larvy, zlatoočky, pestřenky, ploštice a brouky střevlíky. Teprve když výskyt škůdce překročí neúnosnou mez, lze použít chem. přípravky. Snažte se, aby ve vaší zahradě bylo co nejvíce žížal v půdě, které půdu provzdušňují a přetvářejí tlející zbytky rostlin v humus. Larvy slunéčka sedmitečného jsou dravé a loví mšice všeho druhu. Máte-li na zahradě ježka,

pěstujte si ho, loví hlemýždě i plzáky včetně různého hmyzu. Tam kde má úkryt, jej nerušte. Rovněž ropuchy a ropušky zlikvidují spoustu slimáků a dalších škůdců. Nedovolte dětem, aby braly ropuchy do rukou, tyto mají na kůži jedovatý sekret, který může vyvolat alergie.

Od konce března můžete mečíky rychlit. Nutno použít jen velké a zdravé hlízy. Tyto vybrané hlízy pak pevně zatlačíte do mělkých bedýnek (plastových s děrovaným dnem) s 3-4 cm vysokou vrstvou sadbového substrátu (ověřte si i kompost), mezi jednotlivými hlízami stačí 2-3 cm mezery. Bedničky mohou být ve tmě a stačí teplota 15 st. C. Bedýnky s narašenými mečíky vyneste ven a položte do rýhy 10 cm hluboké a obsypte. Toto provádím po 15. dubnu podle průběhu počasí, proti mrazíkům zakryjte bedýnky netkanou bílou textilií.

Slepičí trus a králičí bobky se mohou dát již v dubnu kvasit. Sudy z umělé hmoty umístěte v zahradě tak, aby na ně mohly dopadat přímé sluneční paprsky. Jmenované hmoty zřeďte 2:1, nejlépe dešťovou vodou. Další ředění 1:10 se dělá až při hnojení. Nádoby dejte na konec zahrady, kde se moc nechodí, jelikož kvasící roztok silně páchne. (Zakrýt víkem).

Pokud máte problémy s mšicemi na broskvoních, vysaďte ke kmenu kopřivy (dobře se vyjímají a rozmnožují), na které se mšice stáhnou a pak je vytrháte a zlikvidujete v kompostu. Má to dvojí účinek: zbavíte se mšic a obohatíte kompost o dusík. Ještě lepší metoda, aby se omezilo množení mšic, je likvidace mravenců, kteří mšice roznášejí po stromech, pěstují je a sají jejich výměšky.

Pozornost si zaslouží užitečná škvoři. Proto do korun stromů zavěste kořenáče, (pernice) obrácené dnem vzhůru, a naplněné dřevěnými hoblinami. Kořenáč, aby hobliny nevypadly uzavřete zespodu síťkou či kouskem staré záclony, síťkou od cibule. Škvoři milují hobliny a nacházejí v nich útočiště, kam se přes den schovávají a pak nemají daleko ke zdrojům potravy, tedy k mšicím na stromech.

Ale vraťme se k mečíkům. Známý postup výsadby lze vylepšit. 100% oloupané hlízy zkontrolujte zdali nejsou nemocné. Tak si do půdy nezanesete žádné choroby, jež jsou skryté pod šupinami. Je-li nutno mořit proti třásněnce (zásadně hlízy bez slupek), nejlépe když se skladují v síťkách, například ze starých záclon, ponořte celé síťky do mořidla a co nejdříve vysazujte. Osvědčilo se mi sázet do hloubky 10 cm (vítr rostliny nevyvrací), při ideální šířce záhonu 1,2 m, je možno vysadit 6 řad mečíků při meziřádkové vzdálenosti 20 cm a vzdálenosti mezi hlízami 10 cm. Proč 1,2 m? Protože k zelenině i k mečíkům je přístup z každé strany ve vzdálenosti 60 cm, při pletí jsou všechny řádky dosažitelné z chodníku. Na 1 m^2 tak vysadíte 50 hlíz.

Nastelete-li povrch půdy zahradním substrátem, nebo vyzrátým kompostem ušetříte si práci se zaléváním především v horkých letních dnech. Pokud použijete jako mulč posečenou trávu, tato nesmí být těsně u listů mečíků. Nastýlka může být 5-6 cm vysoká, před položením nastýlky mečíky důkladně zavlažte. Mečíky, které vysadíme začátkem června (velké hlízy), vykvetou v září, malé hlízy kvetou po vysázení později. Proto malé hlízy vysazujeme dříve. U raných odrůd mečíků sklízíme hlízy již v září, netřeba čekat až jejich listoví celkem seschne. Hlízy raných kultivarů sklízíme dříve. Pokud je ponecháme déle v zemi, snadno podléhají houbovým chorobám. Také předčasná sklizeň není vhodná, hlízy sice částečně dozrají i ve sklepě, ale k získání kvalitních hlíz je důležité správně odhadnout termín sklizně. Vhodná doba se pozná podle kořenů. Jakmile se objeví první známky odumírání

kořenů, můžeme mečíky rycími vidlemi vyrýt. Zjistí se buď vyrytím jedné hlízy na zkoušku nebo odhrnutím z jedné strany, aby bylo možno vidět kořeny. Odumřelé kořeny jsou hnědé.

Hlízy vyrýváme opatrně, vyvarujeme se mechanickému poškození a potlučení, protože to je pak první důvod k napadení houbovými nemocemi. Vždy se na listí najdou původci chorob nebo škůdců, kteří pak přežívají v půdě nebo se přenášejí hlízami. Proto všechny organické hmoty, listí po sklizni, vytrhané virozní rostliny i šupky se starými hlízami (balastem po čistění) nemilosrdně spálím. Pokud máte kvalitní kompostér, kde může vzniknout teplota při vyhnívání až 70 st. C, tak se všechny nemoci včetně třásněnky zničí, ale fusaria k likvidaci potřebují teploty vyšší.

Při neustálém pěstování velkých hlíz se rok od roku zmenšuje počet narostlého brutu. U Olinky jsem měl až 120 brutů od hlízy. Zvýšeného nárůstu brutu se docílí vysazením hlízy velmi mělce, eventuelně i obráceně. Také rozmnožení lze pomoci rozkrojením velké hlízy, řezná rána se před sázením nechá zaschnout. Občas je potřeba hlízy znovu dopěstovat z brutu, neb takto dopěstované mladé hlízy vykazují lepší zdravotní stav v porovnání se starými.

Hlízy mečíků skladuji při teplotě 5-10 st. C v jedné vrstvě kořeny dolů v dřevěných bedničkách. Mohou se také skladovat v papírových sáčcích. Ne v plastových, kde by se zapotily a uhynuly. Mečíky skladuji kořeny dolů, protože pokud rané odrůdy začnou dříve rašit, narostou klíčky rovně a také květní klasy jsou rovné.

Brut, pokud jej nesadíte jako já v říjnu – listopadu, je nutné pomaleji sušit než hlízy. Skořepina jinak ztvrdne a brání klíčení. Brut je možné v plastových sáčcích skladovat, ale je potřeba jej během zimy kontrolovat. Pozor, může začít předčasně klíčit.

Při vysázení brutu na podzim, obáváte-li se velkých mrazů, lze záhony s brutem nadekrýt v řádcích uleželým kravským hnojem, který výborně izoluje. Lze použít i listí a přikrýt netkanou textilií, aby listí neodvál vítr.

Ochranná, krycí vrstva může být 5 až 8 cm. Krytí funguje při holomrazech, pokud je dostatek sněhu, nemusí být žádné obavy. Bruty jsou proti chladu odolnější než hlízy.

Herbicidy k ošetření mečíků

Petr Mimránek

Dotaz: Vážený pane, žádám Vás o radu, potřebuji zjistit jaký herbicid použít do gladiolů po vzejití rostlin. Nikdo s tím nemá žádné praktické zkušenosti. V metodice prakticky není nic, ptal jsem se i ve Fytozu Mratín, ale tam též nic nevědí. Z vlastní zkušenosti vím, že aplikace herbicidu po vzejití rostlin je komplikovaná a může se nadělat značná škoda na porostu. Roundup Bioaktiv by se měl při styku s půdou rychle rozkládat, ale nevím, zdali se tomu dá věřit. Poraďte jestli něco víte, předem děkuji. Ing. Šmoranc, odborné oddělení ČZS.

Odpověď: Na ošetření mečíků existují podrobné metodiky a ty jsou přístupné pěstitelům v Polsku. Naše metodiky nejsou podrobně rozpracovány pro všechny květiny. Bereme v úvahu, že Polsko je větší stát a je tam i mnohem více soukromých farem pěstujících květiny, takže obchodníci zde mají větší odbyt. Problém je však v

tom, že u nás se většina z těchto přípravků (v Polsku doporučených a prodávaných) nepoužívá, není registrovaná a ani není v obchodní síti. Poslední roky jsou každoročně z nařízení Evropské Unie velká množství přípravků, a to nejen herbicidů, zakázána používat a z obchodů se stahují. V příštích letech je plánováno Unií zrušit až 80 % přípravků.

Existují i případy, kdy i na zcela malých zahrádkách mají herbicidy své plné opodstatnění a uplatnění. K těmto opatřením však můžeme přistoupit pouze tehdy, když nejsme schopni ruční prací, pletím, okopáváním a plečkováním udržet květinové záhony čisté. Plevele jsou hostiteli mnohých škůdců. Některé rostliny (tzv. zahradní doktoři), např. aksamitníky, kopr a další, částečně škodlivý hmyz (i některá půdní háďátka) omezují, ale nelze se na tyto rostliny plně spoléhat. Zásadou je plevelné rostliny ze zahrady odstranit včas, aby se neměly možnost vysemenit. Zvláště ošetření přípravkem obsahujícím chem. látku glyphosate IPA (např. KAPUT, ROUNDUP, DOMINÁTOR) může zapříčinit následné zaplevelení pozemku dalšími nechtěnými plevely, jejichž semena čekají na svou příležitost. Nastává tzv. druhá vlna klíčení plevelů. Aby tento přípravek dobře zafungoval, doporučuje se nechat nežádoucí rostliny dorůst do co největší listové plochy, ale v tomto stadiu již plevele začínají kvést. Po ošetření začíná plevelná rostlina postupně a dlouhodobě odumírat, ale stačí dát ještě všechny své poslední síly k vyzrání semen, tedy k zabezpečení svého potomstva na další roky, a pokud je známo, mnohé plevely mají klíčivost i více jak deset let. To znamená, že soustavným ošetřením herbicidem si pomáháme jen krátkodobě a zahrada se bude zaplevelovat více a více. Zaplevelit pozemek je tedy velmi snadné, i když si myslíme, že herbicidy vše vyřeší.

Podle některých pokusů na Slovensku, herbicidy obsahující glyphosate škodí půdním bakteriím.

Herbicidy přinášejí vždy riziko. V půdě mohou zůstávat rezidua, která po dlouhodobém používání přípravků vedou až k půdní únavě.

Ideální odplevelení v porostu mečíků je pomocí ruční plečky s kolečkem, kdy uličky (dva nebo tři dny po dešti, kdy povrch půdy částečně vyschl a můžeme do porostu vkročit) seřezáváme nožem plečky plevel těsně pod povrchem, tím se zničí velká část vzcházejících plevelů. Toto plečkování provádíme od nařádkování rostlin až do začátku vyrůstání klasů minimálně čtyřikrát. Plečkou nejdeme zbytečně hluboko. Chyba je též v tom, že kořínky nožem plečky podjedeme a vzcházející plevel roste dál. Plečkování je též blahodárné, protože se provzdušňuje půda a narušují kapiláry, čímž sice potřebně rychle vyschne vrchní vrstvička, ale vláha ze spodních vrstev méně vzlíná k povrchu. Jako nevhodné se mi jeví používání ruční motorové plečky, která sice krásně meziřádky nakypří, ale její nože jdou dost hluboko a poškozují kořeny rostoucí z nově se tvořící hlízy.

Jsou mezi námi i pěstitelé, kteří však nevyhnutelně potřebují přikročit k ošetření porostu, a to z mnoha důvodů.

Je všeobecně známo, že herbicidy rozlišujeme podle účinku na:

A) totální,

B) k ošetření od plevelů dvouděložných a složnokvětých,

C) k ošetření od plevelů jednoděložných (jednoletých trav a pýrů),

D) se širokým spektrem účinku.

Též je důležitá informace, zdali je přípravek vhodný k použití před klíčením plevelů, nebo zda jde o přípravek systémový.

Některé přípravky můžeme podle potřeby mezi sebou míchat, zvláště skupiny B a C. K tomu přistoupíme podle metodických doporučení a nebo podle vlastních pokusů na zkušebním záhonku.

Když se rozhodneme bojovat proti plevelům herbicidy, je potřebné se naučit plevely, se kterými chceme bojovat, správně určit a vědět, který herbicid použít.

K ošetření porostu mečíků používám zásadně jen aplikátor. Tímto rozhodnutím značně eliminuji možnost poškození porostu. Používám postřikovací aplikátor ve tvaru trychtýře se speciální tryskou, která brání rozptylu postřikových kapek na list a umožňuje postřikovat pouze půdu v meziřádcích. Tuto krytku trysky lze zakoupit ve specializovaných obchodech se zahradnickou technikou. V prodeji je více typů, proto si v prodejně vyzkoušejte, zda je aplikátor kompatibilní s vaším postřikovačem.

Nezbytné je vyzkoušení vašeho postřikovače za použití čisté vody před vlastní aplikací přípravku. Potřebujeme vědět, kolik postřiku náš postřikovač při pravidelném kroku mezi řádky spotřebuje. Postřik povrchu půdy musí být pravidelný a jednotný na celé ploše ošetřeného pozemku. Také tlak v postřikovači usměrňujeme nižší, ale stejnoměrný.

U mne to vychází tak, že postřikovač s 10 litrovým obsahem postříká plochu 2 ary, to je dvě stě metrů čtverečných. Ke stanovení množství přípravku si pomůžeme jednoduchými počty.

U zakoupeného přípravku musí být v návodu uvedeno, kolik herbicidu máme aplikovat na plochu jednoho hektaru a z tohoto údaje vycházíme. Výpočet je jednoduchý: Hektar má sto arů. Dávku, doporučenou na jeden hektar, dělíme stem a dostaneme dávku na jeden ar. Dvojnásobek této dávky bude množství pro 2 ary. Setina kilogramu je 10 gramů, setina litru 10 mililitrů. K přesnému odměření je nutno použít odměrku resp. váhu. Dávku je nutno přesně dodržet, při nižším množství přípravku tento zabere špatně a naše práce bude zbytečná, při vyšší dávce je zde nebezpečí poškození porostu. Při míchání dvou herbicidů dodržíme správné dávky obou přípravků (pokud v návodu není uvedeno jinak) a nebo pro větší jistotu nepoškození porostu ošetříme jeden den jedním přípravkem a druhý den dalším přípravkem. U mnoha herbicidů je již smáčedlo součástí přípravku, což se dovíme po prostudování návodu.

Průběh ošetření po celou délku vegetace:

První ošetření po vysázení mečíků: při normálním průběhu počasí, za deset až čtrnáct dní začnou nad povrch půdy vylézat první špičky mečíků. Toto období je nutné přesně vystihnout a včas použít bodově totální herbicid. Já používám Dominátor. Z 1 litru tohoto přípravku namícháme na 8 až deset desetilitrových stříkaček. Procházíme opatrně plošně celý pozemek, když uvidíme někde špičku vylézajícího prvního mečíku, tento přikryjeme plastovým kelímkem nebo sklenicí a bodově vytrvalý plevel ošetříme. Dbáme, aby se zbytečně nestříkalo na plochu, která je čistá.

Druhé ošetření po vysázení mečíků: může se stát, že již týden po vysázení mečíků může na silně zaplevelených pozemcích začít hustě klíčit plevel. Je to zvláště závažné u korálů, kde jejich vzcházení trvá déle, než u velkých hlíz. Hrozí nebezpečí, že plevel přeroste maličké bruty.

Použijeme přípravek Sencor 70 WP a to max. 5 g/100 m^2 před vzejitím mečíků a to celoplošně, do brutu jen 3 g/100 m^2 nebo jen na místa s klíčícím plevelem. Musíme však počítat, že prvním plečkováním se účinek přípravku razantně sníží.

Tímto ošetřením před rašením se zničí i plevel, který roste přímo mezi rostlinami a nelze jej plečkou zničit, ušetříme si značné množství práce při ručním pletí.

Třetí ošetření. Necháme po prvním postřiku minimálně tři týdny pozemek bez plečkování. A pak začneme pravidelně kypřit a udržovat pozemek bez plevelů až do doby před květem. Když vidíme, že mečíky natolik vzrostly a je již nevhodné do porostu jít s kypřícím nástrojem (mohli bychom polámat klasy), provedeme asi týden po posledním plečkování konečný postřik. Výběr přípravku uvážíme podle vzcházejících plevelů.

Po tomto ošetření již neokopáváme až do doby sklizně.

Do mečíků lze použít přípravky, které jsou určeny pro ošetření brambor, cibule, rajčat a jiných speciálních kultur.

U některých z nich je v metodice uvedeno, že jsou přímo určeny do mečíků, to znamená, že v porostech mečíků byly zkoušeny i při plošném ošetření přímo i na list mečíků.

Já jsem s úspěchem použil směs přípravku Sencor a Agil a nebo Sencor a Targa Super. Tyto směsi zaručují ošetření proti dvouděložným plevelům, travám a pýru. V této směsi se dávka Sencoru sníží o jednu třetinu.

Sencor není určen přímo k ošetření mečíků dle metodiky, ale za použití aplikátoru se osvědčil. Také cenově vychází celkem dobře.

Přípravky určené proti dvouděložným plevelům

V seznamu povolených přípravků pro rok 2011 je doporučen a povolen přípravek CLIOPHAR 300 SL, bohužel je zatím nabízen v balení 5 litrů, ale toto se může během roku změnit. Obsahuje stejnou účinnou látku jako LONTREL 300 (0,4 l/ha). Je to růstový herbicid, tedy k použití na vzcházející dvouděložné plevele, především pcháče, heřmánky, turan kanadský, sedmikrásky, výdrol slunečnice, jeteloviny, kopretiny a další. Je doporučen do mečíků, ale až po vytvoření druhého a třetího listu mečíku. Když použijeme kryt trysky, aby nebyl zasažen list, lze samozřejmě aplikovat dříve. Doporučená dávka je 0,4 litru/ha. Je také vhodný do trávníků na likvidaci sedmikrásky.

GOLTIX–70WP přípravek s dlouhou dobou účinku. Používá se k zapravení do půdy před výsadbou, postříkaná plocha se rozhrabe či zapraví rotavátorem do hloubky 3 – 5 cm. K optimálnímu účinku je důležitá vyšší půdní vlhkost, při postřiku do porostu za vegetace je též nutná vysoká vlhkost povrchu půdy, slunečné počasí a teplota nad 25 st. C. (Používá se v Holandsku k ošetření tulipánů a narcisů). Dávka 3 – 5 kg/ha (doporučeno pro gladioly dle metodiky) působí na široké spektrum plevelů, především na chundelku metlici, kopřivu, lebedy, kokošku, hluchavky, heřmánky, lipnice, svízel přítulu, zemědým a další. Nepůsobí na pcháče a prosovité trávy. Přípravky GOLTIX TOP (2 – 3 l/ha) a GOLTIX SUPER (1 – 2 l/ha) jsou určeny pro hubení stejné škály plevelů, mají jiné dávkování. Stejnou účinnou látku obsahuje i přípravek TORNADO (2 – 3 l/ha).

AFALON 45 SC jednolitrové balení, je určen k hubení dvouděložných plevelů, především pěťouru rolního a má široké spektrum účinku proti dalším dvouděložným plevelům s určením pro použití v bramborách, mrkvi, hrachu a dalších plodinách. Aplikace postřikem půdy před vzejitím rostlin. Nesmí se kypřit půda, jinak se zruší účinek přípravku. Do mečíků jsem vyzkoušel dávku 1,2 l/ha bez problémů a to ihned po výsadbě. Nestříkat do porostu brutu. Přípravek je relativně levný. Pomocí

aplikátoru lze použít i do porostu mečíků, pokud máte problém s pěťourem.

GOAL 2 E nebo GALIGAN 240EC, je herbicid určený k ošetření porostu cibule sazečky a zeleniny. Účinkuje proti dvouděložným plevelům jako jsou laskavce, merlíky, hluchavky a další, také na svlačce a šruchu zelnou. Působí přes list i na plevele prorůstající přes film na povrchu půdy. Přestává účinkovat po kultivaci povrchu, ale také po dešti, kdy je potřeba postřik opakovat. Dávka 0,5 l/ha. K dobrému účinku přípravku je důležitá vlhkost půdy.

Přípravky určené proti jednoděložným plevelům

AGIL 100 EC, je určen proti jednoděložným a vytrvalým plevelům, především proti pýru, výborně zabírá na ježatku kuří nohu, chundelku metlici, bér, proso a další trávy. Je v prodeji v jednolitrovém balení, obsahuje smáčedlo a má rychlý účinek, již do tří dnů se projeví žloutnutí trav. Po ošetření je potřebné zachovat alespoň tři týdny kultivační klid a podle testů nezanechává v půdě rezidua. Je doporučen k míchání s CLIOPHAREM 300 SL. Dávkování: 0,5 – 0,8 l/ha na trávy, 1,2 – 1,5 l/ha na pýr, nejlépe účinkuje na mírně vzešlý plevel. Do mečíků odzkoušen autorem s pomocí aplikátoru.

TARGA SUPER 5 EC, podobně jako Agil je účinný proti pýru a trávám. Je to emulze se systémovým účinkem, tedy na již vzešlý plevel v počátečním stadiu růstu. Má vysokou selektivitu a je určen především do brambor, cibule, česneku, fazolu a květáku. Dávkuje se: 1 – 1,5 l/ha proti jednoletým trávám, 2 – 2,5 l/ha proti pýru plazivému.

Přípravky se širokým spektrem účinnosti

SENCOR 70WP. Ke koupi je balení 1/2 kg krabice s dávkovací odměrkou. Přípravek má široké spektrum účinnosti, je určen k ošetření brambor, rajčat, hrachu a chřestu, k bramborům je velmi tolerantní, může se aplikovat do vzešlých brambor. Ničí plevel při klíčení a také je účinný na list vzcházejících plevelů. Do mečíků podle metodiky není určen, ale je odzkoušeno, že funguje dobře. Přípravek spolehlivě hubí dvouděložné plevele a též některé jednoděložné, nezabírá na ježatku kuří nohu, která je v současnosti vedle pýru a pěťouru jedním z nejproblematičtějších plevelů. Dávkuje se 0,5 kg/ha, při míšení s jinými přípravky se dávka sníží na 0,3 kg/ha. Přípravek aplikujeme ihned po vysazení gladiol nebo do porostu, ve směsi s AGILEM či TARGOU SUPER, za pomoci aplikátoru. Po okopávce a nebo plečkování přípravek přestává účinkovat. Pozor při ošetření brutu, dávku zmenšete na 0,3 kg/ha, jinak se snižuje jeho klíčivost.

STOMP 400 SC, preemergentní herbicid. Aplikace: pozemní postřik ihned po zasetí či zasazení. Účinek se zvyšuje zapravením do hloubky 1 – 3 cm. Aplikace za sucha na dobře rozpracovanou půdu bez hrudek. Z půdy se špatně vyplavuje, proto má delší účinek i po plečkování, nevhodný do přemokřených půd. Na plevele v pokročilé fázi růstu nefunguje. Účinkuje proti travovitým plevelům a také proti dvouděložným plevelům, nehubí vytrvalé plevele. Je určen do výsadeb cibule, česneku, fazolu, hrachu, do jahod, mrkve, petržele a póru, také do výsadeb rajčat a paprik. Dávka 3,5 – 4 l/ha. STOMP 400 SC je mečíkáři úspěšně využíván a vyzkoušen.

Webové stránky naší organizace Gladiris

Ing. Dušan Slošiar

Už delší dobu jsem uvažoval, že si vytvořím osobní webové stránky, protože s rozvojem internetu a v dnešní době různých facebooků, se mi začali ozývat spolužáci, bývalí kolegové a známí, s kterými jsem neměl kontakt desítky let. Abych každému nemusel posílat fotky jak se mám, tak po očištění gladiolů počátkem února jsem se pustil do tvorby mých webových stránek, které jsem vytvořil horkou jehlou za dva víkendy. V první řadě jsem řešil webhosting, tj. server, kde ty moje stránky umístím. Nabízely se dvě možnosti, umístění zdarma s omezenou kapacitou stránek prošpikovanou různými reklamními odkazy všeho druhu, kde se ztrácí pomalu sdělení webové stránky, s krkolomnou webovou adresou třetího řádu, nebo si zaplatit prostor a webovou adresu s velkou kapacitou bez reklam a jednoduchou doménou druhého řádu. Rozhodl jsem se, po zjištění, že registrace domény a 4 GB prostoru na serveru s každoročním zdarma navýšením o 500 MB mne bude stát ročně s DPH 1440 Kč, pro tuhle druhou možnost. 4 GB prostoru nejsem schopen zaplnit pár fotkami naší jedové chýše obklopené mými trabanty v kopřivách, proto jsem se rozhodl část kapacity mých webových stránek věnovat organizaci Gladiris, ve které dlouhé roky pracuji v redakční radě a ve výboru naší organizace. Mezi členskými schůzemi a vydáváním zpravodaje nám chybí nástroj pro vzájemnou informovanost, proto chci k tomu využít tyto webové stránky. Pro snadné zapamatování jsem zaregistroval název www.gladiris.cz. Po zadání názvu tohoto webu do internetového vyhledávače se ocitnete na úvodní stránce.

Tady k úvodní stránce chci jen upozornit, že ve spodní části uvádím aktualizace webu, když tam od poslední návštěvy neobjevíte nic nového, tak je web nezměněný. V současné době, když píšu tenhle článek, tak je tam sdělení, že jsem přidal fotky z naší členské schůze, doplnil fotogalerii a nějaké webové adresy.

Organizace Gladiris – na této stránce jsem ve stručnosti popsal historii a činnost naší organizace.

Výstavy – na této stránce naleznete pár fotek z výstav v minulém roce, v dalším období bych tady chtěl uveřejňovat fotky z výstav, které budete organizovat, nebo kterých se zúčastníte, má to jen jeden háček, fotky mi musíte poslat. Jsou tam i dvě videa z Olomouce a Martina. Videa na web jsem dal ve formátu WMV. Je to běžný formát, který podporuje přehrávač zejména Windows Media Player, VLC media player, Winamp a řada dalších. Pokud je nemáte, dají se snadno stáhnout z internetu a nainstalovat.

Fotogalerie šlechtitelů – na této stránce jsem umístil fotogalerie našich šlechtitelů, které jsem zatím vytvořil z dostupných fotek, které mi jako členovi redakční rady procházejí přes prsty při tvorbě obrazových příloh do našeho zpravodaje. Zatím tam naleznete fotogalerie mečíků těchto našich šlechtitelů: Ján Machala, Vlastimil Novák, Jaroslav Koníček, Ján Roman, Ivan Šaran, Jiří Václavík, Petr Mimránek, Jaroslav Kovařík a RNDr. Leonard Rýznar, CSc. Na dalších fotogaleriích pracuji po chvilkách, když mám trochu času a postupně se pomstím všem.

Současné už vytvořené fotogalerie budu doplňovat novinkami, popřípadě lepšími fotkami, když se mi je podaří získat. Fotogalerie jsem zpracoval ve formátu PDF, měli byste je otevřít na každém počítači, protože program Adobe Reader by měl být součástí každého počítače. Pokud vám to nejde otevřít, tak si některou verzi Adobe

Reader stáhněte z internetu.

Tady jen chci upozornit, že pokud otvíráte rozsáhlé soubory, jako jsou videa nebo fotogalerie, tak podle rychlosti připojení k internetu chvíli počkejte, než se příslušné soubory načtou.

Weby našich členů – tady naleznete odkazy na webové stránky členů Gladirisu. Rád tam uveřejním odkazy na Vaše webové stránky, když si je vytvoříte, stačí mi dát vědět.

Zahraniční weby – zde jsem uvedl webové adresy zahraničních webů s mečíky a weby s kosatcovou problematikou, taky tyhle odkazy budu postupně doplňovat, když objevím nějaké zajímavé webové stránky s mečíky či kosatci, nebo mne na ně upozorníte.

Evidence mečíků – zde naleznete fotografie a popis novinek českých a slovenských odrůd, které zaregistrovali naši šlechtitelé v tomto roce. Dále zde naleznete přehledy všech mečíků, které byly zaregistrované v ČR a na Slovensku do konce roku 2010. Toto jednak je k dispozici všem členům a hlavně šlechtitelům při pojmenovávání odrůd, aby nedocházelo k duplicitě jmen. Dále je tam seznam odrůd registrovaných v USA, to je důležité taky zkontrolovat, když se pojmenovává odrůda anglickým názvem. Tyto seznamy budou v průběhu tohoto roku aktualizované o novinky roku 2011. Jak jsou tyto seznamy důležité, jsem se přesvědčil i tento rok, když při registraci odrůd jsem zachytil 5x snahu o duplicitu a po dohodě se šlechtiteli došlo k přejmenování registrovaných odrůd.

Aktuality Gladirisu – zde chci uveřejňovat aktuální informace výboru a redakční rady, v současné době tam naleznete, kdy plánujeme vydat Zpravodaj a pár fotek z členské schůze.

Inzerce Gladirisu – zde mám v úmyslu uveřejňovat nabídky a poptávky našich členů.

Zahrady přátel – zde naleznete pár fotografií ze zahrad mých přátel z Gladirisu, které jsem navštívil.

Zbývající webové stránky jsou věnované mojí zahradě a koníčkům. Věřím, že uvedené webové stránky budou k prospěchu naší organizace a naší lepší vzájemné informovanosti, zatím jsem se setkal jen s kladnou odezvou i když není vyloučen opak.

www.gladiris.cz

Výstavy v roce 2011

6. – 10. 4.	Litoměřice – výstaviště	Tržnice Zahrady Čech
7. – 8. 4.	Ostrava-Zábřeh – Dům zahrádkářů	Předjarní výstava skalniček a cibulovin
8. – 10. 4.	Pardubice – IDEON	Floratech – Bytexpo
14. – 17. 4.	Lysá nad Labem – výstaviště	Narcis 2011 a Jarní výstavní trhy
14. – 17. 4.	Louny – výstaviště	Dům a zahrada
15. – 17. 4.	Častolovice – areál výstaviště	Velikonoční výstava
15. – 17. 4.	Telč	Velikonoční výstava
16. – 17. 4.	WOK Godow (Polsko)	Výstava narcisů
21. – 23. 4.	Ostrava-Zábřeh – Dům zahrádkářů	Hlavní výstava skalniček
28. 4. – 1. 5.	Olomouc – výstaviště	Flora Olomouc, Jarní zahradnické trhy

29. – 30. 4.	Radimovice u Želče	Prodejní výstava květin
30. 4. – 2. 5.	Žirovnice – Zámek	Tulipány, narcisy – Zahrada Vysočiny
30. 4. – 7. 5.	Brno-Bystrc	Výstava skalniček, hájních rostlin, okrasných dřevin
30. 4. – 8. 5.	Borotín u Boskovic – arboretum	Jaro v zahradě
1. – 4. 5.	Děčín	Výstava skalniček a bonsají
4. – 21. 5.	Praha, Karlovo náměstí	Májová výstava skalniček
6. – 8. 5.	Chotoviny – kulturní dům	Výstava květin
6. – 8. 5.	Rožnov pod Radhoštěm	Valašská zahrada 2011
7. – 15. 5.	Věžky u Kroměříže	Floria jaro 2011
13. – 14. 5.	Ostrava-Zábřeh – Dům zahrádkářů	Květnová výstava skalniček
18. – 22. 5.	Děčín	Děčínská Kotva 2011
18. – 22. 5.	Lysá nad Labem – výstaviště	Natura viva 2011
19. – 22. 5.	Liberec – výstaviště	Dům a zahrada Liberec
20. – 23. 5.	Brno – Botanická zahrada	Iris
20. 5. – 5. 6.	Ředhošť	Výstava rozchodníků a zimovzdorných sukulentů
26. – 29. 5.	Loděnice u Berouna	Muškátová burza
28. – 29. 5.	WOK Godow (Polsko)	Výstava kosatců
2. – 6. 6.	Popovice u Uherského Hradiště	Květinové dny, harmonie vůní a barev
16.–19. 6.	Lysá nad Labem – výstaviště	Růžová zahrada
2. – 3. 7.	Bolatice – KD	Výstava lilií – Iris Hlučín
2. – 6. 7.	Borotín u Boskovic – arboretum	Léto v zahradě
7. – 17. 7.	Klatovy	Klatovský karafiát
14. – 17. 7.	Lysá nad Labem – výstaviště	Květy 2011
16. – 17. 7.	Rybnik (Polsko)	Výstava lilií
23. – 24. 7.	Rajecké Teplice – Kúpelný dom Aphrodite (Slovensko)	Výstava mečíků – Martinčani
30. – 31. 7.	Holešov	Výstava mečíků
6. – 14. 8.	Věžky u Kroměříže	Floria léto 2011
6. – 7. 8.	Martin – Slovenské národné muzeum	Mezinárodní výstava mečíků a jiřin
12. – 14. 8.	Choceň – zámek	Výstava mečíků
12. – 14. 8.	Staňkov – Lidový dům	Velká výstava květin
13. – 14. 8.	Nemyčeves – škola	41. Speciální výstava mečíků
13. – 14. 8.	Nemšová (Slovensko)	Mezinárodní výstava mečíků
13. – 14. 8.	Rybnik (Polsko)	Mezinárodní výstava mečíků
18. – 21. 8.	Olomouc – výstaviště	Flora Olomouc, Letní zahradnické trhy
20. – 23. 8.	Žirovnice – zámek	Zahrada Vysočiny – mečíky a jiřinky
25. – 30. 8.	České Budějovice – výstaviště	Země živitelka a Ekostyl
25. – 28. 8.	Čimelice – zámecké zahradnictví	Výstava květin Čimelice 2011
26. – 28. 8.	Pelhřimov – radnice	Výstava květin
27. – 28. 8.	Velké Opatovice	Národní výstava jiřinek
2. – 4. 9.	Pardubice	Mezinárodní výstava jiřinek
5. 9. – 17. 9.	Praha, Karlovo náměstí	Podzimní výstava skalniček
9. – 11. 9.	Borotín u Boskovic – arboretum	Podzim v květech
9. – 11. 9.	Hejnice	Přeshraniční výstava jiřinek
10. – 11. 9.	Sloveč u Městce Králové – areál Zahradnictví Dahlia	Jiřinkové dny
10. – 11. 9.	Holýšov	Květiny, ovoce a zelenina
16. – 24. 9.	Litoměřice – výstaviště	Zahrada Čech
16. – 18. 9.	Děčín – Libverda	Libverda 2011
24. – 25. 9.	Tovačov – zámek	Zahrádkářská výstava a Přerovské babí léto

25. – 26. 9.	Vnorovy	Tradiční podzimní výstava
30. 9. – 2. 10.	Ostrava – Výstaviště Černá louka	Život na zahradě 2011
29. 9. – 3. 10.	Klatovy – KD Družba	Zahrada Pošumaví V
1. – 2. 10.	Koclířov – Kulturní dům	Okresní výstava ovoce a zeleniny
3. – 7. 10.	Benešov – DDM	Okresní výstava ovoce, zeleniny a květin
6. – 9. 10.	Věžky u Kroměříže	Floria podzim 2011
6. – 9. 10.	Lysá nad Labem – výstaviště	Zemědělec 2011, Náš chov 2011
7. – 9. 10.	Častolovice – areál výstaviště	Zahrada Východních Čech
13. – 16. 10.	Olomouc – výstaviště	Podzimní zahradnické trhy
21. – 23. 10.	Telč	Podzimní výstava
21. – 22. 10.	Hlinsko – Orlovna	XXIII. Hlinecká výstava chryzantém
21. – 24. 10.	Třebíč – Dům zahrádkářů	24. Oblastní zahrádkářská výstava
22. – 23. 10.	Domažlice	Mezinárodní dušičková výstava
27. – 30. 10.	Lysá nad Labem – výstaviště	Exotika 2011

Pozvánka na výstavu

Vážení přátelé zahrádkáři,

dovolujeme si Vás tímto oficiálně pozvat na výstavu Flora Olomouc – letní etapa, která se koná od 18. 8. do 21. 8. 2011 na výstavišti v Olomouci. Přijďte se prezentovat svými výpěstky, které dokážete vypěstovat na svých zahrádkách, v expozici Českého zahrádkářského svazu v hale H. Bližší informace na adrese: loudova@czsos.cz, tel. 603 213 016, 222 781 620.

Na shledání s Vámi se těší Jana Loudová a ing. Miroslav Šmoranc – Odborné oddělení ČZS.

Seminář pro odborné instruktory ČZS

Seminář se zaměřením na okrasnou, oddechovou a relaxační zahradu pořádá ČZS ve dnech 27. – 29. 5. 2011 v Průhonicích.

Na programu jsou přednášky ing. Jiřího Václavíka, který se celý život zabýval šlechtěním mečíků, tulipánů a jiřinek ve VÚKOZ Průhonice a ing. Drahoslava Šonského, který seznámí s možným architektonickým řešením zahrad a jejich případnou realizací. Dále proběhnou prohlídky VÚKOZ Průhonice vč. rozsáhlého průhonického parku a botanické zahrady Na Slupi, obě s odborným výkladem RNDr. Jiřího Žlebčíka.

Účastnický poplatek činí 500 Kč, přihlášky jsou k dispozici na ústředí ČZS. Cestovné je propláceno členům ČZS smluvně na základě předložených jízdenek.

Více informací poskytnou a na setkání s Vámi se těší Jana Loudová a ing. Miroslav Šmoranc – odborné oddělení ČZS.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE 2011:

COFFEE | DROBČEK | DIAMONDSGURU | POKER | SILVER FLAME

SLNEČNÝ KVET | ZVODNÉ OČI | HATTRICK | LAGUNA | PREMIUM

AĽA | IZIS | MALÁ MIMA | OTHELO | YAYA

ČESKÉ A SLOVENSKÉ INTRODUKCE 2011:

KORENEC BRILANTNÝ JAZYK NOVINA KEJDA ELIŠKA

ADÉLKA BĚLÁSEK JANŠTEJN ZIMNÍ KRÁL LÍZÁTKO

LUXUSNÍ KRAJKA MILUNKA PELHŘIMOV ROMANTICKÝ PODVEČER STMÍVÁNÍ

ARAMIS DÝMOVÁ CLONA KRALEVIC POLIBEK UPÍRA SKOŘICOVÁ KAŠE STŘÍBRNÝ LOSOS

K článku: Výsledky vlastného šľachtenia z roku 2007

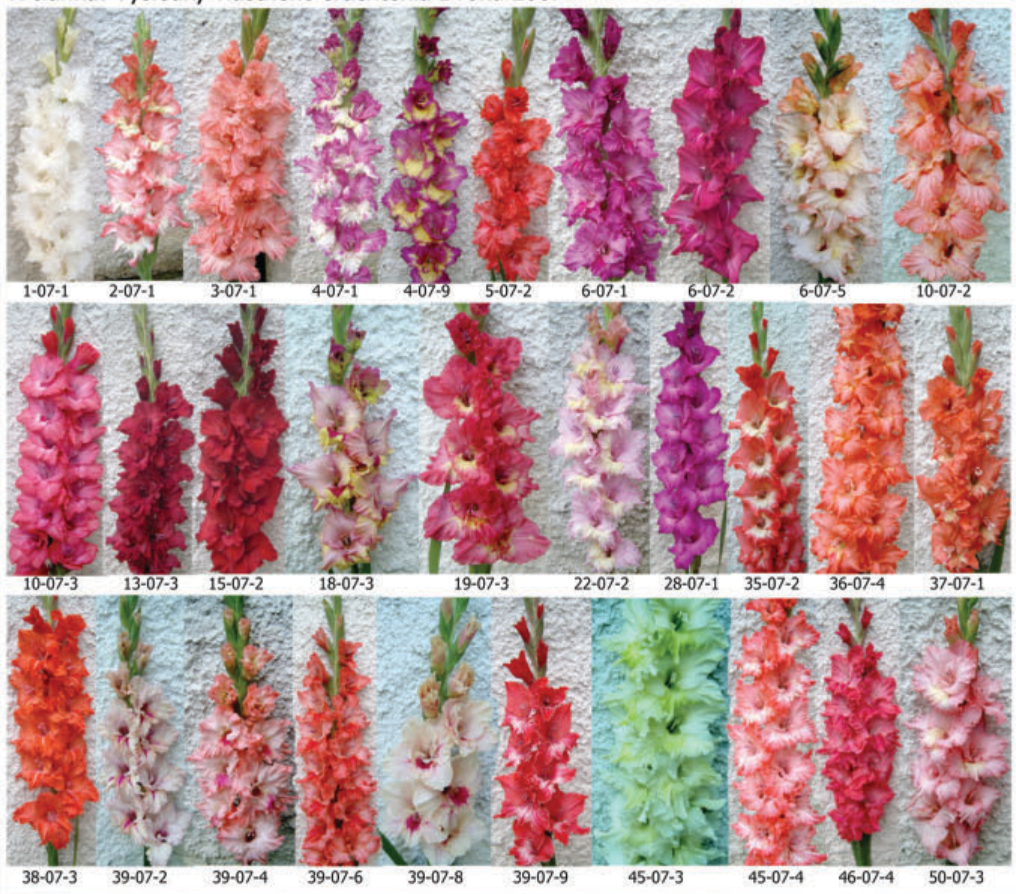

1-07-1 2-07-1 3-07-1 4-07-1 4-07-9 5-07-2 6-07-1 6-07-2 6-07-5 10-07-2

10-07-3 13-07-3 15-07-2 18-07-3 19-07-3 22-07-2 28-07-1 35-07-2 36-07-4 37-07-1

38-07-3 39-07-2 39-07-4 39-07-6 39-07-8 39-07-9 45-07-3 45-07-4 46-07-4 50-07-3

AIS AWARDS 2010

JOHN C. WISTER MEDAL (TB)
DECADENCE
Barry Blyth

KNOWLTON MEDAL (BB)
EYE CANDY
Keith Keppel

HANS AND JACOB SASS MEDAL (IB)
RUBY SLIPPERS
Keith Keppel

WILLIAMSON-WHITE MEDAL (MTB)
SAILOR'S DREAM
Kenneth Fischer

COOK-DOUGLAS MEDAL (SDB)
ULTIMATE
Tom Johnson

DYKES MEMORIAL MEDAL
PAUL BLACK
Thomas Johnson

FOUNDERS OF SIGNA MEDAL (SP)
RASPBERRY SLURP
Rita Butler

CAPARNE-WELCH MEDAL (MDB)
CHEMISTRY
Paul Black

RANDOLPH PERRY MEDAL (SPEC-X)
ALLY OOPS
Dana Borglum

CLARENCE G. WHITE MEDAL (AR & AB)
RIVERS OF BABYLON
Lowell Baumunk

SYDNEY B. MITCHELL MEDAL (CA)
WILD SURVIVOR
William Plotner

MARY SWORDS DEBAILLON MEDAL (LA)
NIGHT THUNDER
Richard Morgan

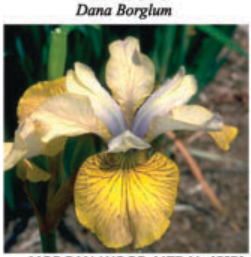

MORGAN-WOOD MEDAL (SIB)
HERE BE DRAGONS
Marty Schafer/Jan Sacks

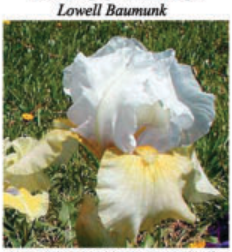

WILLIAM MOHR MEDAL (AB)
ULALENA
George Sutton

ERIC NIES MEDAL (SPU)
MISSOURI DREAMLAND
O. D. Niswonger

PAYNE MEDAL (JI)
SUE JO
Donald Delmez

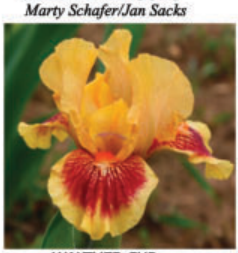

WALTHER CUP
EYE OF THE TIGER
Paul Black